

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2011/100

Karar Sayısı : 2012/191

Karar Günü : 29.11.2012

R.G. Tarih-Sayı : 22.02.2013-28567

İPTAL DAVASINI AÇAN : Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri M. Akif HAMZAÇEBİ ve Muharrem İNCE ile birlikte 116 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU : 29.6.2011 günlü, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

1- Tümünün ve ayrı ayrı tüm maddeleri ile Eki (I) sayılı Cetvel'in,

2- 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan "*imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak*" ibaresi ile "*Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak.*" bölümünün,

b- (ğ) bendinin "*Gecekondu, kıyı alanları ve tesisleri ile niteliğinin bozulması nedeniyle orman ve mera dışına çıkarılan alanlar dâhil kentsel ve kırsal alan ve yerleşmelerde yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamalarında idarelerce uyulacak usul ve esasları belirlemek, Bakanlar Kurulunca belirlenen bu nitelikteki uygulamalar ile finans merkezleri ve benzeri özel proje alanları ve özel yapım gerektiren yapılaşmalar ile*" bölümünün,

c- (e) bendinde yer alan "*veya yaptırmak*" ile "*veya denetlenmesini sağlamak.*" ibarelerinin,

3- 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan "*ve çevre düzeni planlarını*" ibaresinin,

b- (c) bendinin "*Havza ve bölge bazındaki çevre düzeni planları da dâhil her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek,*" bölümünün,

c- (f) bendinin,

d- (h) bendinde yer alan "*ilgili idareler tarafından Bakanlıkça verilen süre içinde yapılmayan il çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, resen onaylamak.*" ibaresinin,

e- (i) bendinde yer alan "*tespit etmek*" ibaresinin,

f- (i) bendinin,

g- (j) bendinde yer alan "*Bakanlar Kurulunca yetkilendirilen alanlar ile*", "*millî güvenliğe dair tesisler, askerî yasak bölgeler*", "*genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri*

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

" ve " yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde üretim tesisleri ve depoları, akaryakıt ve sıvılaştırılmış petrol gazı istasyonları gibi alanlar " ibarelerinin,

4- 7. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan " *büyükşehir olmayan illerde ise Bakanlık* " ibaresinin,

5- 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan " *mevzuatı hazırlamak,* " ibaresinin,

b- (c) bendinde yer alan " *ve ilgili mevzuatı hazırlamak.*' ibaresinin,

c- (ğ) bendinde yer alan " *usul ve esasları tespit etmek,* " ibaresinin,

d- (i) bendinde yer alan " *ve mevzuat oluşturmak.*' ibaresinin,

6- 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (c) bendinde yer alan " *maliyet hesaplarını yapmak* " ifadesinden sonra gelen " *veya yaptırmak* " ibaresinin,

b- (ç) bendinde yer alan " *veya yaptırmak,* " ibaresinin,

7- 11. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinin,

b- (b) bendinde yer alan " *gerektiğinde yapmak, yaptırmak, onaylamak, izlemek ve uygulanmasını denetlemek.*' ibaresinin,

c- (d) bendinde yer alan " *mahallî idarelerin talepleri aranmaksızın* " ibaresinin,

6- 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan " *mimarlık, mühendislik,* " ibaresinin,

b- (d) bendinin,

c- (1) bendinin,

14- 14. maddesinin (3) numaralı fıkrasının,

15- 16. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan " *hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları* " ibaresi ile " *ve yeni fiyat anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek.*' ibaresinin,

16- Geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının,

Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 36., 87., 88., 90., 91., 115., 117., 124., 125., 127., 128., 135. ve 167. maddelerine aykırı olmaları nedeniyle iptallerine ve iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Kanun Hükmünde Kararname Kuralları

29.6.2011 günlü, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin iptali istenen kuralları ile eki (I) Sayılı Cetvel ve Listeler şöyledir:

'MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı; Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

MADDE 2- (1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevleri şunlardır:

a) Yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak, uygulamaları izlemek ve denetlemek, Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak.

b) Çevrenin korunması ve iyileştirilmesi ile çevre kirliliğinin önlenmesi için prensip ve politikalar tespit etmek, standart ve ölçütler geliştirmek, programlar hazırlamak; bu çerçevede eğitim, araştırma, projelendirme, eylem planları ve havza koruma planları ile kirlilik haritalarını oluşturmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek ve izlemek, iklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

c) Faaliyetleri sonucu alıcı ortamlara katı, sıvı ve gaz hâlde atık bırakarak kirlilik oluşturan veya oluşturması muhtemel her türlü tesis ve faaliyetin, çevresel etkilerini değerlendirmek; alıcı ortamlar ile ilgili ölçüm ve izleme çalışmalarını yapmak; bahse konu tesis ve faaliyetleri izlemek, izin vermek, denetlemek ve gürültünün kontrol edilmesini sağlamak.

ç) Her tür ve ölçekteki fiziki planlara ve bunların uygulanmasına yönelik temel ilke, strateji ve standartları belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak, Bakanlar Kurulunca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, mülkiyeti kamuya ait olan arsa ve araziler üzerinde yapılacak olan yapılarda, millî güvenliğe dair tesisler, askerî yasak bölgeler, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesislerine ilişkin etütleri, harita, plan, parselasyon planlarını ve değişikliklerini resen yapmak, yaptırmak, onaylamak ve başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarelerce ruhsatlandırma yapılmaması halinde resen ruhsat ve yapı kullanma izni vermek.

d) Mekânsal strateji planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle hazırlamak ve mahallî idarelerin plan kararlarının bu stratejilere uygunluğunu denetlemek.

e) Millî Savunma Bakanlığının inşaat millî ve NATO alt yapı hizmetleri ile Ulaştırma Bakanlığına bağlı genel müdürlüklere kanunlarla yapım yetkisi verilmiş olan özel ihtisas işleri hariç kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerin ihtiyaç programlarını hazırlamak, her türlü etüt, proje ve maliyet hesaplarını yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, inşa, güçlendirme, tadil ve esaslı onarımlarını yapmak, yaptırmak ve denetlemek veya denetlenmesini sağlamak.

f) Yapı denetimi sistemini oluşturmak ve yapılarda enerji verimliliğini artıran düzenlemeleri yapmak, yönetmek, izlemek; yapı malzemelerinin denetimine ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin iş ve işlemleri yapmak.

g) Konut sektörüne ilişkin strateji geliştirme ve programlama iş ve işlemlerini yürütmek, yapı kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayacak tedbirleri almak ve 5543 sayılı İskân Kanunu uyarınca Bakanlığa verilen görevleri yapmak.

ğ) Gecekondu, kıyı alanları ve tesisleri ile niteliğinin bozulması nedeniyle orman ve mera dışına çıkarılan alanlar dâhil kentsel ve kırsal alan ve yerleşmelerde yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamalarında idarelerce uyulacak usul ve esasları belirlemek, Bakanlar Kurulunca belirlenen bu nitelikteki uygulamalar ile finans merkezleri ve benzeri özel proje alanları ve özel yapım gerektiren yapılaşmalar ile 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu uyarınca Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan uygulamalara ilişkin her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parsellasyon planı ve yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma, ruhsat ve yapım işlerini gerçekleştirmek, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyetinin kurulmasını sağlamak.

h) 657 sayılı Harita Genel Komutanlığı Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulmasına, kullanılmasına ve geliştirilmesine dair iş ve işlemleri yapmak, yaptırmak, mahallî idarelerin planlama, harita, altyapı ve üstyapıya ilişkin faaliyetleri ile ilgili kent bilgi sistemlerinin kurulması, kullanılması ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi ile entegre olmasını desteklemek.

ı) Bakanlığın görev alanına giren konularda mahallî idarelerin idarî ve teknik kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalarda bulunmak ve bunlara teknik destek sağlamak.

i) Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak.

j) Küresel iklim değişikliği ve bununla ilgili gerekli tedbirlerin alınması için plan ve politikaları belirlemek.

k) Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası çalışmaların izlenmesi ve bunlara katkıda bulunulması maksadıyla ulusal düzeyde yapılan hazırlıkları ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde yürütmek.

l) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

MADDE 3- (1) Bakanlık, merkez ve taşra teşkilatından oluşur.

(2) Bakanlık merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4- (1) Bakanlık teşkilatının en üst amiri olan Bakan, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumlu olup aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Bakanlığı Anayasaya, kanunlara, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetmek.

b) Bakanlığın görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirmek, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturmak, performans ölçütleri belirlemek, Bakanlık bütçesini hazırlamak, gerekli kanuni ve idari düzenleme çalışmalarını yapmak, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.

c) Bakanlık faaliyetlerini ve işlemlerini denetlemek, yönetim sistemlerini gözden geçirmek, teşkilat yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetmek ve yönetimin geliştirilmesini sağlamak.

ç) Faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

MADDE 5- (1) Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(2) Müsteşara yardımcı olmak üzere dört Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

MADDE 6- (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü.
- b) Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü.
- c) Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü.
- ç) Yapı İşleri Genel Müdürlüğü.
- d) İmar ve Kentsel Altyapı Genel Müdürlüğü.
- e) Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü.
- f) Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü.
- g) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı.
- ğ) Strateji Geliştirme Başkanlığı.
- h) Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı
- ı) Hukuk Müşavirliği.
- i) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı.
- j) Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı.
- k) Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı.
- l) Personel Dairesi Başkanlığı.
- m) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.
- n) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.
- o) Özel Kalem Müdürlüğü.

MADDE 7- (1) Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Yerleşme, yapılaşma ve arazi kullanımına yön veren, her tür ve ölçekte fiziki planlara ve uygulamalara esas teşkil eden üst ölçekli mekânsal strateji planlarını ve çevre düzeni planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak hazırlamak, hazırlatmak, onaylamak ve uygulamanın bu stratejilere göre yürütülmesini sağlamak.

b) Kentlerde ve kırsal alanlarda arazi kullanımına ilişkin temel ilke, strateji ve standartları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.

c) Havza ve bölge bazındaki çevre düzeni planları da dâhil her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, havza veya bölge bazında çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak ve bu planların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak.

ç) Sektörel planların havza veya bölge düzeyindeki mekânsal strateji planlarına ve çevre düzeni planlarına uyumlu hazırlanmasını sağlamak.

d) Risk yönetimi ve sakınım planlarının yapılmasına ve onaylanmasına ilişkin kuralları belirlemek ve izlemek, plana esas jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak.

e) Arazi ve arsa düzenlemesi ve parselasyon planlarının hazırlanmasına ilişkin genel ilke, strateji ve esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.

f) Bakanlar Kurulunca belirlenen proje kapsamı içerisinde kalmak kaydıyla kamuya ait tescilli araziler ile tescil dışı araziler ve muvafakatleri alınmak koşuluyla özel kişi veya kuruluşlara ait arazilerin yeniden fonksiyon kazandırılıp geliştirilmesine yönelik olarak her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı, kamulaştırma, arazi ve arsa düzenlemesi yapmak, yaptırmak ve onaylamak.

g) Belediyelerin mücavir alanları ile köylerin yerleşik alanlarının sınırlarının tespitine ilişkin usul ve esasları belirlemek ve tespit edilen sınırları onaylamak.

ğ) İdarelerin ihtilafı halinde, genel imar düzeni ve uyumunu sağlamak üzere, her türlü etüt, harita ve imar planı, plan değişikliği, plan revizyonu, parselasyon planı hazırlanması, onaylanması ve uygulanmasında koordinasyon sağlamak, ihtilafları gidermek, gerektiğinde ihtilaf konusu işi resen yapmak, yaptırmak ve onaylamak.

h) Her tür ve ölçekteki fiziki planların birbiriyle uyumunu ve mekânsal strateji planları hedeflerine ve kararlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, ilgili idareler tarafından Bakanlıkça verilen süre içinde yapılmayan il çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak.

i) Bütünleşik kıyı alanları yönetimi ve planlaması çalışmaları, kıyı alanlarının düzenlenmesine dair iş ve işlemler ile bu alanlara ilişkin jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak, kıyı kenar çizgisini tespit etmek, onaylamak ve tescilini sağlamak.

i) Kıyı ve dolgu alanları ile bu alanların fonksiyonel ve fiziksel olarak devamı niteliğindeki geri sahalarına ilişkin her tür ve ölçekteki etüt, harita ve planları yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

j) Bakanlar Kurulunca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, millî güvenliğe dair tesisler, askerî yasak bölgeler, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun hükümleri çerçevesinde yapılacak binalar, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesisleri ile ilgili altyapı, üstyapı ve iletim hatları, yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde üretim tesisleri ve depoları, akaryakıt ve sıvılaştırılmış petrol gazı istasyonları gibi alanlar ile ilgili her tür ve ölçekteki planların yapılmasına ilişkin esasları belirlemek, bunlara ilişkin her tür ve ölçekteki harita, etüt, plan ve parselasyon planlarını gerektiğinde yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak.

k) Planlamaya ilişkin iş ve işlemlerde, bakanlıklar, mahallî idareler ve meslek kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak, planlama sürecinin iyileştirilmesini ve geliştirilmesini temin etmek.

l) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Çevre düzeni planlarının Bakanlıkça belirlenen mekânsal strateji planlarına, imar planlarının ise mekânsal strateji planlarına veya çevre düzeni planlarına aykırılığının tespit edilmesi halinde ilgili idareler Bakanlıkça verilen süre içerisinde aykırılıkları giderir.

(3) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen ulusal ve bölgesel nitelikteki fiziki planları Bakanlık yapar, yaptırır ve onaylar. Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisindeki çevre düzeni planlarını büyükşehir belediyeleri, büyükşehir olmayan illerde ise Bakanlık yapar, yaptırır ve onaylar.

MADDE 8- (1) Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kontrolü ile ilgili mevzuatı hazırlamak, standart geliştirmek, ölçüm, tespit ve kalite ölçütlerini belirlemek; alıcı ortam özelliklerine göre çevre kirliliği yönünden görüş vermek.

b) Hava kalitesinin korunması, hava kirliliği, gürültü ve titreşimin azaltılması veya bertaraf edilmesi için hedef ve ilkeleri belirlemek; temiz hava eylem planları yapmak ve yaptırmak; konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli çalışmalar yapmak, ölçüt ve standartları belirlemek.

c) Temiz üretim ve entegre kirlilik önleme çalışmalarına yönelik politika ve stratejileri belirlemek ve ilgili mevzuatı hazırlamak.

ç) Yenilenebilir enerji kaynakları başta olmak üzere, temiz enerji kullanımını teşvik etmek, yakıtların hava kirliliğine yol açmayacak şekilde kullanılabilmesi için hedef ve ölçütleri belirlemek.

d) Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü ve titreşim ile ilgili ölçütleri belirlemek.

e) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ile nükleer güvenlik konusunda işbirliği yapmak.

f) Etkili bir çevre yönetimi gerçekleştirmek, atık ve kimyasalların çevre ile uyumunu sağlamak üzere gerekli ekonomik araçları belirlemek ve bu konuda standartlar geliştirmek.

g) Motorlu kara taşıtlarının egzoz emisyonlarının kontrolü için idarî, malî ve teknik usul ve esaslar ile standartları belirlemek.

ğ) Yeraltı ve yerüstü sularının, denizlerin ve toprağın korunması, kirliliğin önlenmesi veya bertaraf edilmesi maksadıyla hedefleri, ilkeleri ve kirletici unsurları belirlemek, kirliliğin giderilmesi ve kontrolüne ilişkin usul ve esasları tespit etmek, acil müdahale planları yapmak ve yaptırmak. (Raportör notu: Bu bent 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile tamamen değiştirilmiştir.)

h) Atık ve kimyasalların yönetimine ilişkin hedef, politika ve ölçütleri belirlemek.

ı) Atık bertaraf tesisleri ile kimya sanayi tesisleri ve deniz kirliliğine yönelik acil müdahale planları yapmak ve yaptırmak.

i) Atıkların kaynağında en aza indirilmesi, sınıflara ayrılması, toplanması, taşınması, geçici depolanması, geri kazanılması, bertaraf edilmesi, yeniden kullanılması, arıtılması, enerjiye dönüştürülmesi ve nihaî depolanması konularında politika ve strateji belirlemek ve mevzuat oluşturmak.

j) İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde atık ve kimyasalların taşınması ile tehlikeli atık ve kimyasalların taşınma lisanslarına ilişkin esasları belirlemek.

k) Yasaklanacak ve kısıtlanacak yakıt, atık ve kimyasalların ve bunlar ile çevre kirliliğine yol açabilecek diğer maddelerin ithalat ve ihracatına ilişkin ölçütleri belirlemek.

l) Ulusal çevre stratejisi ve eylem planlarını yürütmek ve koordine etmek.

m) Küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına yönelik plan, politika ve stratejileri belirlemek amacıyla diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlamak.

n) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası çalışmaları izlemek ve yürütmek.

o) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 9- (1) Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Çevresel etki değerlendirme ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarını yapmak ve bu konuda gerekli kararları almak, izlemek ve denetlemek.

b) Çevre kirliliğini önleme ve çevre kalitesini iyileştirmeye yönelik her türlü faaliyet ile bunlarla alakalı bütün konularda uygulama ve izleme süreçlerini yürütmek, gerekli tedbirleri almak ve aldırarak; tesis ve faaliyetleri denetlemek, çevre izni ve lisansı vermek.

c) Kurulacak tesisler için alıcı ortam özelliklerine göre çevre kirliliği konusunda görüş vermek, izlemek ve gerektiğinde müdahale etmek, emisyon, deşarj ve atıklar ile arıtma ve bertaraf sistemlerini izlemek ve denetlemek, tesisler için kurulacak arıtma sistemlerinin projelerini onaylamak.

ç) Yasaklanacak ve kısıtlanacak atık ve kimyasallar ile yakıtların ve çevre kirliliğine yol açabilecek diğer maddelerin ithalat ve ihracatına dair kontrol ve uygunluk belgesi taleplerini değerlendirmek ve sonuçlandırmak.

d) İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde atık ve kimyasalların taşınması ile tehlikeli atık ve kimyasalların taşınma lisanslarına ilişkin esasların uygulanmasını sağlamak, izlemek ve denetlemek; atık ve kimyasallarla kirlenmiş alanların mevcut kirlilik durumlarının tespiti, çevre ve insan sağlığına yönelik risklere ve kirlenmiş alanların iyileştirilmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve yaptırmak.

e) Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü, titreşim ve iyonlaştırıcı olmayan radyasyon ile ilgili faaliyetleri izlemek, yeraltı ve yerüstü sularına, denizlere ve toprağa olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti belirlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak.

f) Yeraltı ve yerüstü sularının, denizlerin ve toprağın korunması, kirliliğin önlenmesi veya bertaraf edilmesi amacıyla kirliliğin giderilmesi ve kontrolüne ilişkin uygulamaları sağlamak, yeraltı ve yerüstü su, deniz ve toprak kirliliğine karşı hazırlıklı olmak, müdahale ve mücadele kapasitesini artırmak için gerekli tedbirleri almak ve aldırarak; çevrenin korunması, maksadıyla uygun teknolojileri belirlemek ve bu maksatla kurulacak tesislerin vasıflarını tespit etmek ve bu çerçevede gerekli tedbirleri almak ve aldırarak.

g) Temiz hava merkezlerinin kurulması ve yönetilmesiyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

ğ) Yenilenebilir enerji kaynakları başta olmak üzere temiz enerji kullanımını desteklemek, yakıtların hava kirliliğine yol açmayacak şekilde kullanılabilmesi için gerekli önlemleri almak veya aldırarak.

h) Motorlu kara taşıtları egzoz emisyonlarının belirlenen standartlara uygunluğunu belgelemek, izlemek ve denetlemek.

ı) Alıcı ortamları izlemek, buna ilişkin altyapıyı oluşturmak, çevre kirliliği ile ilgili olarak ölçüm, tespit ve kalite ölçütlerini uygulamak ve uygulanmasını sağlamak; çevreyle ilgili her türlü ölçüm, izleme, analiz ve kontroller yapacak laboratuvarlar kurmak, kurdukmak, bunların akreditasyon işlemlerini yapmak, yaptırmak; alıcı ortamlar konusunda ölçüm yapacak kuruluşları belirlemek.

i) Atıkların kaynağında en aza indirilmesi, sınıflara ayrılması, toplanması, taşınması, geçici depolanması, geri kazanılması, bertaraf edilmesi, yeniden kullanılması, arıtılması, enerjiye dönüştürülmesi ve nihai depolanması konularında geri kazanımı artırıcı sistemleri kurmak, kurdurmak, uygun teknolojileri belirlemek; her türlü atık bertaraf tesislerine belirlenen usul ve esaslara göre lisans vermek ve bunları izlemek ve denetlemek.

j) Bakanlığın görev alanına giren ürünlerin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemelere uygunluğunu ve güvenilirliğini tespit etmek amacıyla denetim yapmak, yaptırmak, yetkili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak.

k) Mahalli çevre kurullarının çalışmalarını takip etmek ve yönlendirmek.

l) Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak ve Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkileri yürütmek.

m) Görev alanına giren faaliyetleri izlemek ve denetlemek, uluslararası çalışmalarını izlemek ve ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak.

n) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 10- (1) Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü yapılar ile ilgili genel ilkeleri, stratejileri ve standartları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.

b) Kamu yatırımlarının projeleri ve yapımla ilgili iş ve işlemlere ilişkin usul ve esaslar ile etüt ve projelerin niteliklerini belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.

c) Genel bütçe kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerin ihtiyaç programlarını hazırlamak, etüt ve projelerini ve maliyet hesaplarını yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, inşa, güçlendirme, tadil ve esaslı onarımlarını yapmak veya yaptırmak.

ç) Talep edilmesi ve uygun görülmesi halinde, özel bütçeli idareler ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile sosyal güvenlik kurumlarının yatırım programında bulunan bina ve tesislerin proje, maliyet hesabı ve inşaatlarını yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak.

d) 5543 sayılı Kanun ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak.

e) 5543 sayılı Kanun uyarınca daimi iskân için kamu kurum ve kuruluşlarınca yaptırılacak her türlü yapılara ve konutlara ilişkin etüt ve planlama işlerini yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, daimi iskân için yaptırılacak her türlü yapıların inşaatlarını yapmak veya yaptırmak.

f) Yapılarda kullanılacak malzemelerin kullanım amacına uygunluğuna dair esasları belirlemek, koordinasyon ve yetkilendirme çalışmalarını yürütmek, yapı malzemelerine ilişkin standartların hazırlanıp yayımlanmasını sağlamak.

g) Yapı malzemelerinin üretim, satış, nakil ve kullanma safhalarında her türlü mekânda ve ortamda gözetim ve denetimini yapmak.

ğ) Yapı malzemesi numunelerinin test ve deneylerini ilgili standarda göre yapmak, yaptırmak ve ülke genelinde laboratuvar altyapısını geliştirmek.

h) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Birinci fıkranın (ç) bendi Bakanlıkça yeterli teknik teşkilatı olduğu kabul edilen kurum ve kuruluşlar hakkında uygulanmayabilir.

MADDE 11- (1) başlığı 'Altyapı Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Mahallî idarelerin su temini, kanalizasyon, su ve atıksu arıtma, yağmur suyu drenajı, katı atıkların bertarafı, ulaştırma, elektrik, doğalgaz gibi enerji altyapı sistemleri ile telefon, bilgisayar ve benzeri iletişim altyapı sistemleri ile ilgili genel planlama, programlama, fizibilite, projelendirme, inşa, işletme, finansman ihtiyacı ve yatırım önceliklerini belirlemek.

b) Mekânsal strateji planları ile çevre düzeni ve imar planlarına uygun olarak teknik altyapı tesislerinin planlamasına, projelendirilmesine ve yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, gerektiğinde yapmak, yaptırmak, onaylamak, izlemek ve uygulanmasını denetlemek.

c) Mahallî idarelere altyapı konularında teknik destek sağlamak ve eğitim vermek.

ç) Altyapı birlikleri kurulması konusunda mahallî idareler arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

d) Mahallî idarelerin talepleri üzerine teknik altyapı tesislerine ait harita, plan, proje, keşif ve etütleri yapmak veya yaptırmak, tesis ve yapılardan mahallince yaptırılmasına imkân olmayan veya Bakanlık tarafından toplu olarak yaptırılmasında fayda bulunanları yatırım programına alarak, mahallî idarelerin talepleri aranmaksızın hibe veya fon yardımlarının katkısıyla gerçekleştirilecek olanları yapmak veya yaptırmak.

e) Teknik altyapıya ilişkin tüm konularda bakanlıklar arası ve Bakanlık birimleri arasında uygulamada birliktelik ve koordinasyon sağlamak ve teknik altyapı tesislerine ilişkin envanteri tutmak.

f) Her türlü altyapıya ilişkin zemin etütleri dâhil tüm etütlere, yapı projelerine, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni düzenlenmesine dair usul ve esasları belirlemek, uygulamalarda mahallî idareleri yönlendirmek ve rehberlik etmek.

g) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 12- (1) Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Yerleşme ve yapılaşmaya yönelik mimarlık, mühendislik, müteahhitlik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri yapmak, uygulamaları denetlemek ve izlemek.

b) Gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapılar ile ilgili genel ilkeleri, stratejileri ve standartları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.

c) Planlama, harita yapımı, arazi ve arsa düzenlemesi, değerlendirme, parselasyon, etüt ve proje müellifliği, harita plan, proje ve yapım kontrol müşavirliği, her türlü altyapı ve tesisat dâhil olmak üzere yapı müteahhitliği gibi hizmet alanlarında çalışan gerçek veya tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ve kayıtlarının tutulmasına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara tescil ve yeterlik belgeleri vermek veya verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.

Esas Sayısı : 2011/100

Karar Sayısı : 2012/191

ç) Planlı ve plansız alanlardaki projelendirme ve yapılaşmaya, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izinlerinin ulusal adres veri tabanına dayalı olarak düzenlenmesine ilişkin usul, esas ve standartları belirlemek.

d) Planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma iş ve işlemlerinde görev alacak bilirkişilerin niteliklerine ve mesleki yeterliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek.

e) 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak.

f) Yöresel mimarinin ve yapılarda yerel malzemenin kullanımının teşvik edilmesi, binalarda enerji verimliliğinin sağlanması ve ileri yapım teknolojilerinin kullanılması ve yaygınlaştırılması için gerekli tedbirleri almak.

g) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapıların denetlenmesinde görev alan mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarını denetlemek, ilgili idareler ile denetim ve müşavirlik kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.

ğ) Yapım işlerinde görev alan şantiye şefleri, fen elemanları ve yetki belgeli ustaların faaliyetlerinin, durumlarına göre, ilgili idarelerce veya meslek kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.

h) Kamuya ve özel sektöre ait her türlü yapı ve tesisin projelerinin ve yapım işlerinin denetlenmesinde görev alacak mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarının, yapı denetim kuruluşlarının ve müşavirlik kuruluşlarının niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.

ı) Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlamak ve bunları denetlemek.

i) Çevre yönetimi, çevre denetimi ve çevresel etki değerlendirilmesi iş ve işlemlerinde görev alanların niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.

j) Çevresel etki değerlendirmesi raporu hazırlanmasında, çevre laboratuvarları, çevre danışmanlık firmaları ile belediyelerin çevre koruma tesislerinin projelerinde ve işletilmesinde görev alacak elemanları eğitmek, proje ve tesis ölçütlerini geliştirmek ve mesleki yetkinliği artırmak.

k) Konut politikalarının belirlenmesine yönelik çalışmalarda bulunmak, belirlenmiş politika, plan ve stratejilere göre uygulamayı temin ve sonuçlarını takip etmek.

l) Yapı kooperatiflerinin ve üst birliklerinin kurulması, işleyişi ve denetlenmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, kuruluş kayıtlarının ve sicillerinin tutulmasını sağlamak ve uygulamaları denetlemek.

m) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 13- (1) Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulmasına, kullanılmasına ve geliştirilmesine dair iş ve işlemleri yapmak ve yaptırmak.

b) Çağdaş coğrafi bilgi teknolojilerinin ülkede etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını teşvik etmek ve eşgüdümü sağlamak.

c) Coğrafi veri ve bilginin ulusal düzeyde üretimine, kalitesine ve paylaşımına yönelik standartlar ile bunlara ilişkin temel politika ve stratejilerin belirlenmesini sağlamak ve gerekli mevzuatı hazırlamak.

ç) Coğrafi bilgi sistemleri konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen çalışmalarda ülkemizi temsil etmek, işbirliği ve uyum çalışmalarını koordine etmek.

d) Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamına giren tüm konularda, resmi ve özel kurum ve kuruluşlarca üretilen verilerin Bakanlık birimlerince kullanılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak.

e) Bakanlık hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için Bakanlık mekânsal veri altyapısının oluşturulması ve geliştirilmesi ile Bakanlığın ihtiyaç duyacağı her türlü verinin iletilmesi ve temin edilmesi konularında çalışmalar yürütmek.

f) Kent bilgi sistemlerinin standart ve yaygın bir şekilde oluşturulması için gerekli düzenlemeler yapmak.

g) Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamında resmi ve özel kurum ve kuruluşlarca üretilen mekânsal verilerin sunulduğu portalı kurmak ve işletmek.

ğ) Uluslararası veri paylaşım ağlarına katılmak.

h) Coğrafi bilgi sistemleri ile ilgili sertifikasyon ve akreditasyon çalışmalarının yapılmasını sağlamak.

ı) Coğrafi bilgi sistemleri uygulamalarını bütünleyen navigasyon, yönetim, otomasyon ve dokümantasyon sistemleri ile uzaktan algılama tekniği konularında uygulama, düzenleme, geliştirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek.

i) Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

j) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 14- (1) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak.

b) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programlara uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli teklifleri hazırlamak ve Bakana sunmak.

c) Kanunlarla ve Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Birinci fıkrada ve diğer mevzuatta verilen görevleri yapmak üzere Başkanlıkta Müfettiş istihdam edilir.

(3) Müfettiş Yardımcılarının giriş ve yeterlik sınavlarının usul ve esasları, Mfettişliğe yükselmeleri, görev, yetki ve sorumlulukları, Başkanlığın alışma usul ve esasları ile diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 15- (1) Strateji Geliştirme Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 16- (1) Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları ilgili idarenin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak ve yeni fiyat tespiti anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek.

b) evre ve imar mevzuatının yürütülmesinden doğan anlaşmazlıkları ilgili idarelerin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak.

c) Teknik veya fiziki yönden birbirini etkileyen plan ve yapım işleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları arasında doğan anlaşmazlıkları, taraf olan idarelerin birlikte talep etmeleri halinde inceleyip karara bağlamak.

) Plan, evre, yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerine ilişkin konularda kamu kurum ve kuruluşları ile yapı kooperatiflerine görüş vermek.

d) Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak.

e) Yapı, tesis ve onarım işleri ihalelerinde kullanılan müteahhitlik karneleri ve iş bitirme belgelerinin yıllara ait değerlendirme katsayılarını, mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabında kullanılacak yapı yaklaşık birim maliyetlerini ve proje ve kontrollük işlerinde uygulanacak fiyat artış oranlarını tespit etmek ve yayımlamak.

f) Bakanlığın görev alanı ile ilgili olarak yurtiçinde ve yurtdışında meydana gelen teknik gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve bunlardan faydalı görülenler hakkında teklifte bulunmak.

g) Bakanlık birimleri arasında teknik konularda uygulama birliği ve koordinasyonu sağlamak.

ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Yüksek Fen Kurulu; bir Başkan ve onyedii üyeden oluşur. Kurul Başkan ve üyeleri; en az dört yıllık eğitim veren mühendislik ve mimarlık fakülteleri ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurtdışındaki yükseköğrenim kurumlarından mezun olmuş, kamu kurum ve kuruluşlarında en az oniki yıl hizmeti olan il müdürü, bölge müdürü, daire başkanı ve daha üst kamu görevlerinde bulunan Bakanlığın hizmet alanıyla ilgili teknik konularda deneyim sahibi kişiler arasından, en az dokuzu mühendis, biri mimar, üçü şehir plancısı olmak üzere atanır. Mühendislerin an az beşinin inşaat mühendisi olması gerekir.

(3) Üyeler, kendileri ve eşleri ile üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını ilgilendiren kararlarla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

(4) Yüksek Fen Kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar alır. Üyeler çekimser oy kullanamaz. Karşı görüşte olanlar, görüşlerini yazılı olarak karara ekler.

(5) Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

MADDE 17- (1) Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın taraf olduğu adli ve idari davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığı temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak.

b) Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukuki mütalaasını bildirmek.

c) Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra takiplerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bunları izlemek, koordine etmek ve denetlemek.

ç) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlayıp Bakana sunmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Birinci fıkrada belirtilen her türlü dava ve takip işleri ile diğer görevler Bakanlığın Hukuk Müşavirleri ile Avukatları aracılığıyla yerine getirilir. Gerekli hallerde dava ve takip işleri Hazine Avukatları aracılığıyla veya ihtiyaç duyulması halinde Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde öngörülen doğrudan temin usulü ile avukatlar veya avukatlık ortaklıkları ile yapılacak avukatlık sözleşmeleri yoluyla yürütülür.

(3) Davalarda temsil yetkisi bulunan Hukuk Müşavirleri ve Avukatların bir listesi Bakanlıkça ilgili Cumhuriyet başsavcılıklarına ve bölge idare mahkemesi başkanlıklarına verilir. Bu listelerin birer nüshası, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından adli yargı çevresinde, bölge idare mahkemesi başkanlığınca idari yargı çevresinde bulunan mahkemelere gönderilir. Yüksek mahkemeler ve bölge adliye mahkemesindeki duruşmalarda temsil yetkisini kullanacakların isimleri, ilgili mahkemelerin başsavcılıklarına veya başkanlıklarına bildirilir. Listede isimleri yer alan Hukuk Müşavirleri ve Avukatlar, baroya kayıt ve vekâletname ibrazı gerekmeksizin temsil yetkilerini kullanır. Temsil yetkisi sona erenlerin isimleri yukarıda yazılı mercilere derhal bildirilir.

(4) Bakanlık lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil edilen vekâlet ücretlerinin Hukuk Müşavirleri ve Avukatlara dağıtımı hakkında, 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

MADDE 18- (1) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Avrupa Birliği ile ilişkilerde ve Avrupa Birliğine yönelik mevzuat ve uyum çalışmaları ile ekonomik ve teknik işbirliğine yönelik çalışmalarda Bakanlık hizmetlerinin sratlı, düzenli, etkili ve verimli bir Şekilde yürütülmesi için gerekli irtibat ve eşgüdümü sağlamak.

b) Uluslararası alanda faaliyet gösteren kuruluşlarla Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası sözleşmeler de dâhil olmak üzere ilişkileri düzenlemek, gerekli irtibat ve eşgüdümü sağlamak.

c) Bakanlığın görev alanı ile ilgili olarak Avrupa Birliği mevzuatı ve uygulamaları konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak ve ilgililere duyurmak.

) Bakanlık faaliyetleri çerçevesinde yurtdışından gelen heyetler ve Bakanlıktan yurtdışına gnderilecekler ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

d) Yurtdışı ilişkilerle ilgili protokol işlemlerinin yürütülmesini sağlamak.

e) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 19- (1) Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığının görevleri Şunlardır:

a) Avrupa Birliği ile mali ilişkiler çerçevesindeki operasyonel programları yürütmek ve fonların uygulanmasını koordine etmek.

b) İlgili mevzuat, Avrupa Birliği müktesebatı ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde operasyonel programları hazırlamak ve uygulamak.

c) Desteklenecek proje ve faaliyetlere ilişkin olarak; projelerin seçimini yapmak, önceliklendirmek, ihale ve sözleşmelerini yapmak ve yürütülmesini sağlamak, ödemelerini gerçekleştirmek ve muhasebeleştirmek, buna ilişkin kontrol, izleme ve değerlendirmeleri yapmak.

) İlgili kurum ve makamlara görevleri ile ilgili bilgi, belge ve raporların intikalini sağlamak ve operasyonel programın özelliğine göre yapısal fonların kullanımını için gerekli hazırlıkları yapmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 20- (1) Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Çevre ve şehircilik konularında yazılı, işitsel ve görsel dokümanların basım ve yayımını desteklemek.

b) Eğitim amacıyla Bakanlığın görev alanıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplamak, değerlendirmek, yayımlamak, film, slayt, fotoğraf ve benzeri belgeleri hazırlamak, hazırlatmak, arşiv, dokümantasyon ve kütüphane hizmetlerini yürütmek.

c) Çevre ile ilgili yayın konusunda kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlarla işbirliği yapmak.

ç) Çevre ile ilgili konularda plan ve programların hazırlanmasında, uygulanmasında ve halkın eğitilmesinde Milli Eğitim Bakanlığı ile bilimsel ve gönüllü kuruluşlarla işbirliği yapmak.

d) Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin faaliyet ve araştırma programlarına çevre konularını katmak için ortak çalışmalar yapmak, gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak, bilgi, belge ve eğitimcilerin mübadelesinin sağlanması çalışmalarını yürütmek.

e) Çevre değerlerini ortaya çıkarmak ve tanıtmak amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, çevre eğitimi konusunda uluslararası kuruluşların program, proje ve faaliyetlerini izlemek, uluslararası ve kurumlar arası enformasyon hizmetlerini yerine getirmek.

f) Bakanlığın görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları ile meslek kuruluşlarına mesleki eğitim vermek veya verdirmek.

g) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 21- (1) Personel Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın insan gücü planlaması ve personel politikası ile ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesi için tekliflerde bulunmak.

b) Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

c) Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 22- (1) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

b) Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

c) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

ç) Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 23- (1) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak.

b) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 24- (1) Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanın çalışma programını düzenlemek.

b) Bakanın resmi ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 25- (1) Bakanlıkta özel önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere yirmi Bakanlık müşaviri atanabilir. Bakanlık müşavirleri Bakanlık Makamına bağlıdır.

MADDE 26- (1) Bakanlık, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde taşra teşkilatı kurmaya yetkilidir.

MADDE 27- (1) Bakanlığın sürekli kurul ve şûraları şunlardır:

a) Yüksek Çevre Kurulu.

b) Mahalli Çevre Kurulları.

c) Çevre ve Şehircilik Şûrası.

(2) Bakanlık, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımı ile çalışma grupları oluşturabilir.

(3) Kurul, şûra ve çalışma gruplarının oluşturulması, çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 28- (1) Bakanlık ihtiyaç duyduğu hallerde ve lüzum gördüğü merkezlerde Bakanın onayı ile görev ve hizmetleriyle ilgili döner sermayeli işletmeler kurabilir. Döner sermaye miktarını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(2) İşletmelerin görevleri, gelirleri, işleyişi ve denetimi ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 29- (1) Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.

MADDE 30- (1) Bakanlık, hizmet ve görevleriyle ilgili konularda diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları, mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

(3) Bakanlık, hizmet alanına giren konularda mahalli idarelerle koordinasyonu sağlar.

MADDE 31- (1) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

MADDE 32- (1) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler, ilgili kanunlarında aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre ihale ettikleri işler hariç bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca çıkarılan yönetmelik, tip sözleşme, şartname, rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tariflerine uymak ve bunları uygulamakla yükümlüdür.

MADDE 33- (1) Bakanlık; görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idari düzenlemeler yapabilir.

MADDE 34- (1) 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunun eki cetvellerde sayılanlar dışında kalan memurların atamaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini alt kademelere devredebilir.

MADDE 35- (1) Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

MADDE 36- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere Çevre ve Şehircilik Uzmanı ile Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcısı istihdam eder.

(2) Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, işletme, mimarlık ve mühendislik fakülteleri ile Bakanlığın görev alanına giren ve yönetmelikle belirlenen fakültelerden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçi veya yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak.

(3) Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanır. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir. Yeterlik sınavında başarılı olanların uzman kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgari (C) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliği şartını yerine getirmeyenler, Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcısı unvanını kaybeder ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanır.

(4) Çevre ve Şehircilik Uzmanı ile Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 37- (1) Mevzuatta Bayındırlık ve İskan Bakanlığına yapılmış olan atıflar Çevre ve Şehircilik Bakanlığına, Bayındırlık ve İskan Bakanına yapılmış olan atıflar Çevre ve Şehircilik Bakanına; bu Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığında devredilen görevleriyle ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanlığında yapılmış olan atıflar Çevre ve Şehircilik Bakanlığında, bu görevlerle ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanına yapılmış olan atıflar Çevre ve Şehircilik Bakanına; Bayındırlık Kuruluna yapılmış olan atıflar Yüksek Fen Kurulu Başkanlığına yapılmış sayılır.

(2) Mevzuatta 13/12/1983 tarihli ve 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile bu Kanun Hükmünde Kararnameyle kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilen görevlerle ilgili olarak 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna yapılmış olan atıflar bu Kanun Hükmünde Kararnameye yapılmış sayılır.

(3) 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(5) 3/6/2011 tarihli ve 636 sayılı Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bölümü yürürlükten kaldırılmış, 643 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı için ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen Bakan Yardımcısı kadrosu iptal edilmiş, ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvele Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bölümü olarak eklenmiş ve ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Başbakanlığa ve Ekonomi Bakanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.⁽¹⁾

(7) 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan; 'Başbakanlık 2, Adalet Bakanlığı 1, Milli Savunma Bakanlığı 1, İçişleri Bakanlığı 1, Maliye ve Gümrük Bakanlığı 1, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 1, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1, Kültür ve Turizm Bakanlığı 1, Çevre ve Orman Bakanlığı 1, Basın Yayın Genel Müdürlüğünden 1' ibaresi 'Başbakanlık 3, Adalet Bakanlığı 1, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 1, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 1, İçişleri Bakanlığı 1, Kültür ve Turizm Bakanlığı 1, Maliye Bakanlığı 1, Millî Savunma Bakanlığı 1, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünden 1' şeklinde değiştirilmiştir.

(8) 195 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

'Üyeliklerin devamı

GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Genel Kurul üyelerinin görevleri, üyelik sürelerinin sonuna kadar devam eder.'

(9) 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunun eki (2) sayılı cetvelde yer alan 'Bakan Yardımcıları' ibaresi 'Bakan Yardımcıları (Millî Savunma Bakanlığı Bakan Yardımcısı dâhil)' şeklinde değiştirilmiştir.

(10) 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanunun eki cetvelin 6 ncı sırasında yer alan 'Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı' ibaresi 'Çevre ve Şehircilik Bakanlığı' olarak değiştirilmiş, anılan cetvele 18 inci sıradan sonra gelmek üzere aşağıdaki sıra eklenmiş ve diğer sıralar teselsül ettirilmiştir.

'19. Orman ve Su İşleri Bakanlığı'

(11) 3046 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinde yer alan '4 üncü maddesi ile yeniden düzenlenen' ibaresi '4 üncü maddesi ve 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi ile yeniden düzenlenen' şeklinde, '633 ilâ 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler' ibaresi '633, 634, 635, 637, 638, 639, 640, 641, 642 ve 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile 37 nci maddesinin beşinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci fıkraları hariç 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname' şeklinde değiştirilmiştir.

(12) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'En yüksek Devlet memuru olan Müsteşar, Başbakanlık Teşkilatının Başbakandan sonra üst amiridir.'

(13) 3056 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'Başbakana danışmanlık görevi yapmak üzere Başbakan Başmüşaviri ve Başbakan Müşaviri atanabilir. Bu kadrolara atananların varsa emeklilik veya yaşlılık aylıkları kesilmez. 36 ncı maddeye göre görevlendirilenler Başbakan onayıyla Başbakan Başmüşaviri ve Başbakan Müşaviri unvanını kullanabilir.'

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

(14) 3056 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

'Bu kadroya atananların varsa emeklilik veya yaşlılık aylıkları kesilmez.'

(15) 3056 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Özel temsilci

EK MADDE 10- Başbakan, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren konularda, dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde özel bir görevi ifa etmek üzere özel temsilci görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirileceklere müşterek kararla Büyükelçi unvanı verilebilir. Büyükelçilik unvanı özel temsilcilik görevi müddetince devam eder.

Özel temsilcilerin giderleri Başbakanlık bütçesinden karşılanır. Bunlara ödenecek harcırah hakkında Başbakan Başmüşavirine ilişkin hükümler uygulanır.'

(16) 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında ve dördüncü fıkrasının (h) bendinde yer alan 'Cumhurbaşkanı tarafından atananlar,' ibarelerinden sonra gelmek üzere 'Başbakan tarafından atananlar,' ibareleri eklenmiştir.

(17) 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan 'Bakanlık merkez teşkilatında' ibaresi 'Bakanlıkta' şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra da yer alan 'taşra teşkilatında' ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

(18) 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine 'herhangi bir sebeple' ibaresinden önce gelmek üzere 'Bakanlıkta başka bir kadroya atanma hali hariç' ibaresi, dokuzuncu fıkrasına 'sözleşmeli olarak istihdam edilen personel' ibaresinden sonra gelmek üzere 'ile 28/7/1967 tarihli ve 933 sayılı Kanuna göre istihdam edilen personel' ibaresi ve aynı maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

'(15) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte, Hazine Müsteşarlığı Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü ve Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğünde Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Şube Müdürü kadrolarında bulunanlardan Bakanlık kadrolarına atanmış sayılan personelden Hazine Uzmanı unvanını ihraz etmiş olanlar, Bakanlık

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

kadrolarına atandıkları tarihten itibaren Dış Ticaret Uzmanı unvanını ihraz etmiş sayılır. Bunların Hazine Uzmanı kadrosunda geçirdikleri süreler Dış Ticaret Uzmanı kadrosunda, Hazine Uzman Yardımcısı kadrosunda geçirdikleri süreler Dış Ticaret Uzman Yardımcısı kadrosunda geçmiş sayılır.'

(19) 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 8 inci maddesinin;

1- (a) bendinde yer alan 'Çevre, Orman ve Şehircilik Uzman Yardımcıları' ibaresi 'Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcıları, Orman ve Su İşleri Uzman Yardımcıları' şeklinde, 'Çevre, Orman ve Şehircilik Uzmanlığına' ibaresi 'Çevre ve Şehircilik Uzmanlığına, Orman ve Su İşleri Uzmanlığına' şeklinde değiştirilmiştir.

2- (c) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan 'Çevre, Orman ve Şehircilik Uzmanları' ibaresi 'Çevre ve Şehircilik Uzmanları, Orman ve Su İşleri Uzmanları' şeklinde değiştirilmiştir.

3- (ç) bendinin (6) numaralı alt bendinde yer alan 'Çevre, Orman ve Şehircilik Uzmanları' ibaresi 'Çevre ve Şehircilik Uzmanları, Orman ve Su İşleri Uzmanları' şeklinde değiştirilmiştir.

4- (d) bendinin (2) numaralı alt bendine 'bölümünde yer alan' ibaresinden sonra gelmek üzere 'Özürlüler İdaresi Başkan Yardımcısı,' ibaresi eklenmiştir.

5- (e) bendine '8 inci sırasının' ibaresinden sonra gelmek üzere '(a) bendinin sonuna ', Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri' ibaresi eklenmiş ve aynı sıranın' ibaresi eklenmiştir.

b) 13 üncü maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'c) Eki (I) sayılı Cetvele 23 üncü sırasından sonra gelmek üzere aşağıdaki sıralar eklenmiş ve diğer sıralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

'24) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

25) Avrupa Birliği Bakanlığı

26) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- 27) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
  - 28) Ekonomi Bakanlığı
  - 29) Gençlik ve Spor Bakanlığı
  - 30) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
  - 31) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
  - 32) Kalkınma Bakanlığı
  - 33) Orman ve Su İşleri Bakanlığı"
- c) 14 üncü maddesinin;

1- (a) bendinde yer alan 'Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı' ibaresi 'Çevre ve Şehircilik Bakanlığı' olarak değiştirilmiş, aynı bende 'Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı' ibaresinden sonra gelmek üzere ', Orman ve Su İşleri Bakanlığı' ibaresi eklenmiştir.

2- (ç) bendinde yer alan 'Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı' ibaresi 'Çevre ve Şehircilik Bakanlığı' olarak değiştirilmiştir.

(20) 21/6/2006 tarihli ve 5523 sayılı Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanunun;

a) 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'(2) Başkan, en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olan, yeterli yabancı dil bilgisine ve meslekî açıdan yeterli bilgi ve deneyime sahip, mesleği ile ilgili olarak kamu veya özel sektörde en az beş yıl çalışmış olanlar arasından Başbakan tarafından atanır.'

b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

'c) Kalkınma Ajanslarıyla İşbirliği Daire Başkanlığı.

ç) Kamu-Özel Sektör İşbirliği Daire Başkanlığı.'

'(4) Kalkınma Ajanslarıyla İşbirliği Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Ulusal düzeyde yatırım destek ve tanıtım stratejisini, kalkınma ajansları ile işbirliği halinde belirlemek ve uygulamak.

b) Kalkınma ajanslarınca uluslararası düzeyde yürütülen yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerini koordine etmek.

c) Yatırımlara ilişkin izin ve onay işlemlerinin tamamlanmasında destek sağlamak üzere kalkınma ajansları nezdinde bu işlemleri takip etmek.

ç) Türkiye'de yatırımların artırılmasına katkı sağlayacak her türlü bilgi ve veriyi ilgili kurum ve kuruluşlardan toplamak ve bu konularda kalkınma ajanslarıyla işbirliği yapmak.

d) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

(5) Kamu-Özel Sektör İşbirliği Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerinde kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör arasında işbirliğini geliştirerek uygulamalarda eşit muameleyi, saydamlığı sağlayıcı önerilerde bulunmak.

b) Kamu-özel sektör işbirliğinin iyileştirilmesine ilişkin sürece katkı sağlamak ve bu kapsamda öneriler geliştirmek.

c) Kamu-özel sektör işbirliği faaliyetlerine etkinlik kazandırmak amacıyla gerekli politikaların oluşturulmasına yönelik olarak ilgili merciler nezdinde girişimde bulunmak.

ç) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.'

c) 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan '30'u geçmemek üzere' ibaresi '60'ı geçmemek üzere' şeklinde değiştirilmiştir.

(21) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin kurumlara ait bölümlerinde yer alan Folklor Araştırmacısı, Müze Araştırmacısı, Kütüphaneci, Arşivci, Kitap Patologu ve Sosyolog unvanlı kadroların sınıfı Teknik Hizmetler Sınıfı olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler, bir yıl içinde yürürlüğe konulur. Bu düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Bayındırlık ve İskan Bakanlığına ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve dokümanlar ile bu birimlere ait kadro ve pozisyonlarda istihdam edilen personel hiçbir işleme gerek kalmaksızın Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan Bayındırlık ve İskan Bakanlığına tahsis edilmiş olanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın tahsis amacıyla kullanılmak üzere Bakanlığa tahsis edilmiş sayılır.

(2) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Çevre ve Orman Bakanlığı bünyesinde bulunup Orman Genel Müdürlüğüne devredilen Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün mesire yerleri ile Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü ve Orman-Köy İlişkileri Genel Müdürlüğüne ait olanlar hariç olmak üzere Çevre ve Orman Bakanlığına ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve dokümanlar ile kadro ve pozisyonlarda istihdam edilen personelin ve Orman Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde olanlar hariç olmak üzere tahsisli taşınmazların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığına devri Çevre ve Şehircilik Bakanı ile Orman ve Su İşleri Bakanı arasında yapılacak protokolle belirlenir. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan Orman Genel Müdürlüğüne devredilen birimlere tahsisli olanlar hariç olmak üzere Çevre ve Orman Bakanlığına tahsisli olanlar, söz konusu protokol hükümleri çerçevesinde devredildiği bakanlığa hiçbir işleme gerek kalmaksızın tahsis amacıyla kullanılmak üzere tahsis edilmiş sayılır.

(3) Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2011 mali yılı harcamaları 6091 sayılı 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 2011 yılı bütçelerinde yer alan bütçe ödenekleri ile Çevre ve Orman Bakanlığının Bakanlığa devredilen birimlerine ait bütçe ödeneklerinden karşılanır.

(4) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığından Bakanlığa devredilen birimlerle ilgili döner sermaye işletmelerine ait her türlü taşınır, araç, gereç, malzeme,

demirbaş ve taşınlar, borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile kadro ve pozisyonlarda bulunan personel, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın, bu Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı döner sermaye işletmesine devredilir ve anılan işletmeler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi olarak faaliyetlerine devam eder.

(5) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının Bakanlığa devredilen birimlerinde istihdam edilen sürekli işçiler kadrolarıyla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) ve (C) fıkralarına göre istihdam edilen sözleşmeli ve geçici personel pozisyonlarıyla birlikte Bakanlığa devredilmiştir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının Bakanlığa devredilen birimleri adına vizeli boş sözleşmeli personel pozisyonları ile sürekli işçi kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın Bakanlık adına vize edilmiş sayılır.

(6) Bakanlığın teşkilatlanmasıyla ilgili olarak teşkilat, personel, kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlarda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir; ancak Çevre ve Orman Bakanlığından Bakanlığa devredilen görevler ve birimler hakkında ortaya çıkabilecek tereddütler, Çevre ve Şehircilik Bakanı ile Orman ve Su İşleri Bakanı arasında yapılacak protokolle giderilir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Çevre ve Orman Bakanlığının Bakanlığa devredilen birimleri ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığında; Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürü, Çevre Yönetimi Genel Müdürü, Yapı İşleri Genel Müdürü, Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, İ. Hukuk Müşaviri, Yüksek Fen Kurulu Başkanı ve üyeleri, Strateji Geliştirme Başkanı, Personel Dairesi Başkanı, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı, Eğitim ve Yayın Daire Başkanı, Daire Başkanı, Bakanlık Müşaviri, Özel Kalem Müdürü, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Bayındırlık ve İskan İl Müdürü ve Bayındırlık ve İskan İl Müdürü Yardımcısı kadrolarında bulunanların görevi bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu fıkra uyarınca görevleri sona erenlerden Bayındırlık ve İskan İl Müdürü Yardımcısı unvanlı kadrolarda bulunanlar ekli (2) sayılı liste ile ihdas edilen Araştırmacı, diğerleri ise ekli (2) sayılı liste ile ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrolarına halen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılır. İl Çevre ve Orman Müdürü kadrosunda bulunanlardan Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bakanlık Müşavirliği kadrosuna atananlar ile İl Çevre ve Orman Müdür Yardımcısı kadrosunda bulunanlardan Orman ve Su İşleri Bakanlığı Araştırmacı kadrosuna atananlardan Çevre ve Şehircilik Bakanı ile Orman ve Su İşleri Bakanı arasında yapılacak protokolle uygun görülenler, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Bakanlık Müşaviri ve Araştırmacı kadrolarına mevzuattaki atama sınırlamalarına bağlı olmaksızın atanabilir. Bu madde uyarınca ihdas edilen Bakanlık Müşaviri ile Araştırmacı kadroları, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(2) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Çevre ve Orman Bakanlığında Hukuk Müşaviri ile Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrolarında bulunanlar arasından, Çevre ve Şehircilik Bakanı ile Orman ve Su İşleri Bakanı arasında

yapılacak protokolle belirlenenler, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Hukuk Müşaviri ile Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın halen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılır. Çevre ve Orman Bakanlığında Hukuk Müşaviri, Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrolarında geçirilen süreler Çevre ve Şehircilik Bakanlığında Hukuk Müşaviri, Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrolarında geçmiş sayılır.

(3) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Çevre ve Orman Bakanlığında Bakanlığa devredilen birimlere tahsisli Çevre ve Orman Uzmanı ile Çevre ve Orman Uzman Yardımcısı kadrolarında bulunanlar, Çevre ve Şehircilik Uzmanı ile Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcısı kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın halen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılır. Bunlardan altı ay içinde talepte bulunanlardan uygun görülenler ilgili mevzuattaki atama sınırlamalarına bağlı olmaksızın Orman ve Su İşleri Uzmanı ile Orman ve Su İşleri Uzman Yardımcısı kadrolarına atanabilirler. Çevre ve Orman Uzmanı ile Çevre ve Orman Uzman Yardımcısı kadrosunda geçirilen süreler Çevre ve Şehircilik Uzmanı ile Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcısı kadrolarında geçmiş sayılır.

(4) Bu Kanun Hükmünde Kararname ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığında Bakanlığa devredilen birimlere tahsis edilmiş kadrolarda bulunan memurlardan yukarıdaki fıkralarda belirtilenler dışında kalanlar, Bakanlık için ihdas edilen aynı unvanlı kadrolara halen buldukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bakanlığa devredilen personelden yukarıdaki fıkralarda sayılanlar hariç olmak üzere kadro unvanları değişenler veya kaldırılanlar ise altı ay içinde Bakanlıkta kazanılmış hak aylık derecelerine uygun başka bir kadroya atanır. Bunlar atama işlemi yapıncaya kadar Bakanlıkça ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilir. Bunlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali haklarını almaya devam eder.

(5) Bu madde uyarınca atanan veya atanmış sayılan personelin yeni kadrolarına atandıkları veya atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları veya atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanarlara fark tazminatı ödenmesine son verilir.

(6) Çevre ve Şehircilik Uzmanları, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi kapsamında ek ödemeden yararlanmaya başlayıncaya kadar, bu Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri

Hakkında Kanununun 35 inci maddesi uyarınca Çevre ve Orman Uzmanlarına yapılan ek ödemedden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanmaya devam eder.

(7) Maliye Bakanlığı uhdesinde Hazine Avukatları tarafından Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığında Bakanlığa devredilen birimlerin görevlerine ilişkin olarak Çevre ve Orman Bakanlığını temsilen takip edilmekte olan dava dosyaları ve icra takiplerine ilişkin dosyalar, Maliye Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenecek esaslara göre bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Bakanlığa devredilir. Bu şekilde devredilen dava ve icra takipleri ile ilgili olarak devir tarihine kadar yapılmış her türlü işlem Bakanlık adına yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesindeki sınırlamalara bağlı olmaksızın boş kadrolarda sınıf, unvan ve derece; dolu kadrolarda derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilatlanıncaya kadar, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında değişen veya yeni kurulan birimlere verilen görevler ve hizmetler, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığında Bakanlığa devredilen merkez, taşra ve döner sermaye teşkilatları tarafından mevcut personel eliyle yürütülmeye devam olunur.

MADDE 38- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 39- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(I) SAYILI CETVEL

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI TEŞKİLATI

Müsteşar	Müsteşar Yardımcısı	Hizmet Birimleri
Müsteşar	Müsteşar Yardımcısı	1) Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
	Müsteşar Yardımcısı	2) Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
	Müsteşar Yardımcısı	3) Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

	Müsteşar Yardımcısı	4) Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
		5) İmar ve Kentsel Altyapı Genel Müdürlüğü
		6) Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü
		7) Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü
		8) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı
		9) Strateji Geliştirme Başkanlığı
		10) Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı
		11) Hukuk Müşavirliği
		12) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
		13) Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı
		14) Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı
		15) Personel Dairesi Başkanlığı
		16) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
		17) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
		18) Özel Kalem Müdürlüğü

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Bakan Yardımcısı	1	1	1
GİH	Müsteşar	1	1	1
GİH	Müsteşar Yardımcısı	1	4	4
GİH	Genel Müdür	1	7	7
GİH	Yüksek Fen Kurulu Başkanı	1	1	1
GİH	Rehberlik ve Teftiş Başkanı	1	1	1
GİH	Strateji Geliştirme Başkanı	1	1	1
GİH	I. Hukuk Müşaviri	1	1	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	20	20

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

GİH	Dış İlişkiler Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Personel Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Daire Başkanı	1	53	53
GİH	Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	1	1	1
GİH	Yüksek Fen Kurulu Üyesi	1	17	17
GİH	Özel Kalem Müdürü	1	1	1
GİH	Bakanlık Müşaviri	1	20	20
GİH	Savunma Sekreteri	1	1	1
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	1	22	22
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	2	3	3
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	3	15	15
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	4	10	10
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	5	105	105
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	6	50	50
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzmanı	7	50	50
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcısı	6	6	6
GİH	Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcısı	8	188	188
GİH	Hukuk Müşaviri	1	35	35
GİH	Hukuk Müşaviri	3	7	7
GİH	Hukuk Müşaviri	5	3	3
GİH	Hukuk Müşaviri	6	8	8
GİH	Başmüfettiş	1	73	73
GİH	Başmüfettiş	2	8	8
GİH	Müfettiş	1	35	35
GİH	Müfettiş	2	9	9
GİH	Müfettiş	3	16	16
GİH	Müfettiş	4	14	14
GİH	Müfettiş	5	21	21
GİH	Müfettiş (Özelleştirme)	1-7	12	12
GİH	Müfettiş Yardımcısı	5	9	9

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

GİH	Müfettiş Yardımcısı	7	6	6
GİH	Müfettiş Yardımcısı	8	69	69
GİH	APK Uzmanı	1	43	43
GİH	APK Uzmanı	2	1	1
GİH	Şube Müdürü	1	380	380
GİH	Şube Müdürü	2	2	2
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	2	5	5
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	3	8	8
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	4	4	4
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	5	9	9
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	8	12	12
GİH	Tercüman	1	1	1
GİH	Tercüman	7	4	4
GİH	İç Denetçi	1	21	21
GİH	İç Denetçi	3	4	4
GİH	Müdür (Özelleştirme)	1-9	29	29
GİH	Müdür Yardımcısı (Özelleştirme)	1-9	29	29
GİH	Uzman	1	94	94
GİH	Uzman	2	10	10
GİH	Uzman	3	4	4
GİH	Uzman	5	6	6
GİH	Uzman	6	6	6
GİH	Uzman (Özelleştirme)	1-12	276	276
GİH	Eğitim Uzmanı	1	2	2
GİH	Sivil Savunma Uzmanı	1	16	16
GİH	Savunma Uzmanı	1	6	6
GİH	Savunma Uzmanı	2	5	5
GİH	Raportör	3	2	2
GİH	Raportör	4	4	4
GİH	Raportör	5	3	3
GİH	Raportör	6	3	3
GİH	Araştırmacı (Özelleştirme)	1-13	403	403
GİH	Çözümleyici	1	2	2

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

GİH	Çözümleyici	4	3	3
GİH	Programcı	1	5	5
GİH	Programcı	3	5	5
GİH	Programcı	4	1	1
GİH	Programcı	5	6	6
GİH	Programcı	6	7	7
GİH	Programcı	7	5	5
GİH	Programcı	8	1	1
GİH	Programcı	10	2	2
GİH	Bilgisayar İşletmeni	3	45	45
GİH	Bilgisayar İşletmeni	4	13	13
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	54	54
GİH	Bilgisayar İşletmeni	6	7	7
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	7	7
GİH	Bilgisayar İşletmeni	8	3	3
GİH	Bilgisayar İşletmeni	9	8	8
GİH	Bilgisayar İşletmeni	10	35	35
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	105	105
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	4	46	46
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	5	100	100
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	18	18
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	28	28
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	21	21
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	59	59
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	73	73
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	11	13	13
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	12	11	11
GİH	Şef	3	200	200
GİH	Şef	4	37	37
GİH	Şef	5	31	31
GİH	Şef	6	31	31
GİH	Şef	7	5	5
GİH	Şef (Özelleştirme)	3-12	286	286

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

GİH	Memur	5	105	105
GİH	Memur	6	43	43
GİH	Memur	7	53	53
GİH	Memur	8	56	56
GİH	Memur	9	106	106
GİH	Memur	10	73	73
GİH	Memur	11	21	21
GİH	Memur	12	28	28
GİH	Anbar Memuru	5	6	6
GİH	Anbar Memuru	7	4	4
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	5	16	16
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	7	6	6
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	8	6	6
GİH	Mutemet	5	2	2
GİH	Mutemet	10	6	6
GİH	Daktilograf	5	7	7
GİH	Daktilograf	9	1	1
GİH	Sekreter	5	10	10
GİH	Sekreter	6	2	2
GİH	Sekreter	7	4	4
GİH	Sekreter	8	3	3
GİH	Sekreter	9	6	6
GİH	Sekreter	10	6	6
GİH	Sekreter	11	9	9
GİH	Veznedar	4	1	1
GİH	Veznedar	5	1	1
GİH	Santral Memuru	5	3	3
GİH	Santral Memuru	7	5	5
GİH	Santral Memuru	11	4	4
GİH	Şoför	5	24	24
GİH	Şoför	6	3	3
GİH	Şoför	7	14	14
GİH	Şoför	8	7	7

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

GİH	Şoför	9	5	5
GİH	Şoför	10	8	8
GİH	Şoför	11	5	5
GİH	Şoför	12	14	14
GİH	Ayniyat Saymanı	1	15	15
GİH	Ayniyat Saymanı	3	4	4
GİH	Sayman	1	1	1
GİH	Çocuk Eğitimcisi	6	2	2
GİH	Çocuk Eğitimcisi	7	2	2
GİH	Çocuk Eğitimcisi	8	3	3
GİH	Çocuk Eğitimcisi	9	4	4
GİH	Çocuk Eğitimcisi	10	4	4
GİH	Mütercim	1	1	1
GİH	Mütercim	3	1	1
GİH	Mütercim	6	5	5
TH	Mühendis	1	369	369
TH	Mühendis	2	129	129
TH	Mühendis	3	140	140
TH	Mühendis	4	94	94
TH	Mühendis	5	300	300
TH	Mühendis (Özelleştirme)	1-8	99	99
TH	Mimar	1	99	99
TH	Mimar	2	55	55
TH	Mimar	3	61	61
TH	Mimar	4	42	42
TH	Mimar	5	143	143
TH	Arkeolog	1	4	4
TH	Arkeolog	2	1	1
TH	Jeolog	3	3	3
TH	Jeolog	5	4	4
TH	Jeomorfolog	1	13	13
TH	Jeomorfolog	2	3	3
TH	Jeomorfolog	3	3	3

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

TH	Jeomorfolog	4	3	3
TH	Jeomorfolog	5	2	2
TH	Jeofizikçi	1	3	3
TH	Jeofizikçi	2	2	2
TH	Jeofizikçi	4	3	3
TH	Jeofizikçi	5	9	9
TH	Matematikçi	1	4	4
TH	Matematikçi	2	2	2
TH	Matematikçi	5	2	2
TH	Şehir Plancısı	1	52	52
TH	Şehir Plancısı	2	22	22
TH	Şehir Plancısı	3	10	10
TH	Şehir Plancısı	4	12	12
TH	Şehir Plancısı	5	81	81
TH	Ekonomist	1	3	3
TH	Ekonomist	2	1	1
TH	Ekonomist	3	2	2
TH	Ekonomist	5	1	1
TH	İstatistikçi	1	4	4
TH	İstatistikçi	5	2	2
TH	İstatistikçi	6	2	2
TH	Tekniker	1	66	66
TH	Tekniker	2	20	20
TH	Tekniker	3	21	21
TH	Tekniker	4	29	29
TH	Tekniker	5	27	27
TH	Tekniker	6	58	58
TH	Tekniker	8	5	5
TH	Tekniker (Özelleştirme)	1-9	48	48
TH	Dekoratör	1	2	2
TH	Teknisyen	3	132	132
TH	Teknisyen	4	32	32
TH	Teknisyen	5	34	34

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

TH	Teknisyen	6	24	24
TH	Teknisyen	7	5	5
TH	Teknisyen	9	45	45
TH	Teknisyen	10	25	25
TH	Teknisyen (Özelleştirme)	3-12	104	104
TH	Kütüphaneci	6	1	1
TH	Kütüphaneci	7	1	1
TH	Teknik Ressam	3	9	9
TH	Teknik Ressam	4	3	3
TH	Teknik Ressam	5	6	6
TH	Teknik Ressam	6	2	2
TH	Teknik Ressam	8	2	2
TH	Teknik Ressam	9	2	2
TH	Fen Memuru	3	4	4
TH	Fen Memuru	4	2	2
TH	Laborant	3	2	2
TH	Laborant	6	2	2
TH	Laborant	7	3	3
TH	Kimyager	1	14	14
TH	Kimyager	2	4	4
TH	Kimyager	4	1	1
TH	Fizikçi	1	5	5
TH	Fizikçi	3	3	3
TH	Fizikçi	5	2	2
TH	Uzman	1	30	30
SH	Daire Tabibi	1	7	7
SH	Daire Tabibi	3	2	2
SH	Daire Tabibi	5	5	5
SH	Daire Tabibi	6	2	2
SH	Tabip	1	2	2
SH	Tabip	4	1	1
SH	Tabip	5	1	1
SH	Diş Tabibi	1	1	1

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

SH	Diş Tabibi	3	2	2
SH	Veteriner Hekim	1	1	1
SH	Veteriner Hekim	2	1	1
SH	Biolog	1	20	20
SH	Biolog	2	5	5
SH	Biolog	3	3	3
SH	Biolog	4	1	1
SH	Biolog	5	12	12
SH	Hemşire	1	4	4
SH	Hemşire	2	3	3
SH	Hemşire	3	2	2
SH	Hemşire	5	5	5
SH	Hemşire	9	2	2
SH	Psikolog	3	2	2
SH	Psikolog	5	2	2
SH	Sağlık Teknikeri	2	1	1
SH	Diyetisyen	5	2	2
SH	Çocuk Gelişimcisi	3	2	2
SH	Çocuk Gelişimcisi	4	3	3
SH	Çocuk Gelişimcisi	5	6	6
AH	Avukat	8	5	5
AH	Avukat	5	5	5
YH	Hizmetli	5	21	21
YH	Hizmetli	6	10	10
YH	Hizmetli	7	34	34
YH	Hizmetli	8	20	20
YH	Hizmetli	9	15	15
YH	Hizmetli	10	9	9
YH	Hizmetli	11	9	9
YH	Hizmetli	12	38	38
YH	Bekçi	6	2	2
YH	Bekçi	7	3	3
YH	Teknisyen Yardımcısı	5	2	2

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

YH	Teknisyen Yardımcısı	7	2	2
YH	Aşçı	5	1	1
YH	Aşçı	7	2	2
YH	Aşçı	11	8	8
YH	Dağıtıcı	5	1	1
YH	Dağıtıcı	7	6	6
YH	Dağıtıcı	9	6	6
YH	Dağıtıcı	10	1	1
YH	Kaloriferci	11	4	4
YH	Bahçıvan	11	3	3
	TOPLAM		7155	7155

KURUMU : ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Çevre ve Şehircilik İl Müdürü	1	81	81
GİH	Çevre ve Şehircilik İl Müdür Yardımcısı	1	162	162
GİH	Bölge Temiz Hava Merkezi Müdürü	1	8	8
GİH	Bölge Temiz Hava Merkezi Müdür Yardımcısı	1	8	8
GİH	Şube Müdürü	1	690	690
GİH	Şube Müdürü	2	70	70
GİH	Şube Müdürü	3	20	20
GİH	Müdür (Özelleştirme)	1-9	1	1
GİH	Müdür Yardımcısı (Özelleştirme)	1-9	1	1
GİH	Uzman	1	45	45
GİH	Uzman (Özelleştirme)	1-12	42	42
GİH	Şef	3	386	386
GİH	Şef	4	68	68
GİH	Şef	5	54	54

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

GİH	Şef	6	17	17
GİH	Şef	7	10	10
GİH	Şef (Özelleştirme)	3-12	160	160
GİH	Sayman	1	2	2
GİH	Memur	5	433	433
GİH	Memur	6	72	72
GİH	Memur	7	78	78
GİH	Memur	8	27	27
GİH	Memur	9	27	27
GİH	Memur	10	48	48
GİH	Memur	11	161	161
GİH	Memur	12	22	22
GİH	Bilgisayar İşletmeni	3	106	106
GİH	Bilgisayar İşletmeni	4	39	39
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	116	116
GİH	Bilgisayar İşletmeni	6	2	2
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	60	60
GİH	Bilgisayar İşletmeni	9	20	20
GİH	Bilgisayar İşletmeni	10	8	8
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	181	181
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	4	56	56
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	5	129	129
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	62	62
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	43	43
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	11	11
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	58	58
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	28	28
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	11	8	8
GİH	Anbar Memuru	5	62	62
GİH	Anbar Memuru	6	1	1
GİH	Anbar Memuru	7	4	4
GİH	Mutemet	5	65	65
GİH	Mutemet	6	3	3

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

GİH	Mutemet	7	20	20
GİH	Mutemet	8	3	3
GİH	Mutemet	9	1	1
GİH	Mutemet	10	12	12
GİH	Mutemet	11	9	9
GİH	Daktilograf	5	12	12
GİH	Daktilograf	8	4	4
GİH	Daktilograf	11	1	1
GİH	Veznedar	4	5	5
GİH	Santral Memuru	5	1	1
GİH	Sekreter	5	3	3
GİH	Sekreter	6	3	3
GİH	Sekreter	7	14	14
GİH	Şoför	5	140	140
GİH	Şoför	6	10	10
GİH	Şoför	7	67	67
GİH	Şoför	8	22	22
GİH	Şoför	9	9	9
GİH	Şoför	10	7	7
GİH	Şoför	11	9	9
GİH	Şoför	12	47	47
GİH	Ayniyat Saymanı	1	117	117
GİH	Ayniyat Saymanı	2	7	7
GİH	Ayniyat Saymanı	3	39	39
GİH	Ayniyat Saymanı	4	5	5
GİH	Ayniyat Saymanı	5	11	11
GİH	Ayniyat Saymanı	6	2	2
GİH	Ayniyat Saymanı	7	3	3
GİH	Ayniyat Saymanı	8	2	2
GİH	Sivil Savunma Uzmanı	1	26	26
GİH	Sivil Savunma Uzmanı	2	6	6
GİH	Programcı	1	3	3
GİH	Programcı	5	10	10

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

GİH	Programcı	6	8	8
GİH	Araştırmacı (Özelleştirme)	1-13	192	192
GİH	Rehber	7	2	2
GİH	Tercüman	7	2	2
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	5	14	14
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	10	176	176
TH	Mühendis	1	1449	1449
TH	Mühendis	2	472	472
TH	Mühendis	3	439	439
TH	Mühendis	4	224	224
TH	Mühendis	5	1828	1828
TH	Mühendis	6	3	3
TH	Mühendis	7	4	4
TH	Mühendis (Özelleştirme)	1-8	51	51
TH	Mimar	1	199	199
TH	Mimar	2	110	110
TH	Mimar	3	101	101
TH	Mimar	4	54	54
TH	Mimar	5	308	308
TH	Jeolog	5	2	2
TH	Jeomorfolog	1	8	8
TH	Jeomorfolog	3	2	2
TH	Jeomorfolog	4	1	1
TH	Jeomorfolog	6	1	1
TH	Fizikçi	1	3	3
TH	Kimyager	1	16	16
TH	Kimyager	2	7	7
TH	Kimyager	3	10	10
TH	Kimyager	4	9	9
TH	Kimyager	5	18	18
TH	Kimyager	6	5	5
TH	Kimyager	7	8	8
TH	Kimyager	8	2	2

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

TH	Ekonomist	1	9	9
TH	Ekonomist	2	3	3
TH	Ekonomist	5	1	1
TH	İstatistikçi	1	2	2
TH	Matematikçi	1	3	3
TH	Matematikçi	2	2	2
TH	Şehir Plancısı	1	24	24
TH	Şehir Plancısı	2	22	22
TH	Şehir Plancısı	3	18	18
TH	Şehir Plancısı	4	24	24
TH	Şehir Plancısı	5	183	183
TH	Şehir Plancısı	6	6	6
TH	Şehir Plancısı	7	10	10
TH	Şehir Plancısı	8	4	4
TH	Tekniker	1	941	941
TH	Tekniker	2	169	169
TH	Tekniker	3	133	133
TH	Tekniker	4	62	62
TH	Tekniker	5	39	39
TH	Tekniker	6	161	161
TH	Tekniker	7	2	2
TH	Tekniker	9	3	3
TH	Tekniker (Özelleştirme)	1-9	82	82
TH	Teknisyen	3	678	678
TH	Teknisyen	4	81	81
TH	Teknisyen	5	83	83
TH	Teknisyen	6	21	21
TH	Teknisyen	7	20	20
TH	Teknisyen	8	17	17
TH	Teknisyen	9	21	21
TH	Teknisyen	10	122	122
TH	Teknisyen (Özelleştirme)	3-12	56	56
TH	Kütüphaneci	5	2	2

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

TH	Teknik Ressam	3	24	24
TH	Teknik Ressam	4	3	3
TH	Teknik Ressam	5	7	7
TH	Teknik Ressam	6	4	4
TH	Teknik Ressam	7	2	2
TH	Fen Memuru	3	2	2
TH	Dekorator	1	3	3
TH	Dekorator	5	2	2
SH	Daire Tabibi	1	6	6
SH	Daire Tabibi	2	2	2
SH	Daire Tabibi	4	2	2
SH	Daire Tabibi	5	5	5
SH	Tabip	1	2	2
SH	Tabip	5	7	7
SH	Veteriner Hekim	1	4	4
SH	Veteriner Hekim	2	3	3
SH	Veteriner Hekim	3	4	4
SH	Veteriner Hekim	4	5	5
SH	Veteriner Hekim	5	1	1
SH	Veteriner Hekim	6	8	8
SH	Veteriner Hekim	8	9	9
SH	Biolog	1	39	39
SH	Biolog	2	14	14
SH	Biolog	3	14	14
SH	Biolog	4	12	12
SH	Biolog	5	67	67
SH	Biolog	6	10	10
SH	Biolog	7	8	8
SH	Hemşire	1	3	3
SH	Hemşire	3	2	2
SH	Hemşire	4	3	3
SH	Hemşire	5	11	11
SH	Hemşire	8	2	2

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

SH	Hemşire	9	2	2
SH	Hemşire	10	3	3
SH	Sağlık Teknikeri	1	1	1
SH	Sağlık Teknikeri	5	2	2
SH	Sağlık Teknisyeni	3	7	7
SH	Sağlık Teknisyeni	4	1	1
SH	Sağlık Memuru	5	2	2
SH	Sağlık Memuru	6	3	3
SH	Sağlık Memuru	7	2	2
SH	Sağlık Memuru	8	2	2
SH	Sağlık Memuru	10	3	3
YH	Hizmetli	5	111	111
YH	Hizmetli	6	33	33
YH	Hizmetli	7	66	66
YH	Hizmetli	8	28	28
YH	Hizmetli	9	36	36
YH	Hizmetli	10	15	15
YH	Hizmetli	11	33	33
YH	Hizmetli	12	47	47
YH	Bekçi	5	45	45
YH	Bekçi	6	2	2
YH	Bekçi	7	26	26
YH	Bekçi	8	6	6
YH	Bekçi	9	9	9
YH	Bekçi	10	7	7
YH	Bekçi	11	13	13
YH	Bekçi	12	9	9
YH	Teknisyen Yardımcısı	5	13	13
YH	Teknisyen Yardımcısı	7	10	10
YH	Teknisyen Yardımcısı	9	6	6
YH	Teknisyen Yardımcısı	11	6	6
YH	Teknisyen Yardımcısı	12	4	4
YH	Aşçı	5	7	7

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

YH	Aşçı	6	2	2
YH	Aşçı	7	5	5
YH	Aşçı	8	2	2
YH	Aşçı	12	8	8
YH	Bahçıvan	5	1	1
YH	Bahçıvan	9	1	1
YH	Bahçıvan	11	1	1
YH	Kaloriferci	5	12	12
YH	Kaloriferci	7	16	16
YH	Kaloriferci	8	6	6
YH	Kaloriferci	9	5	5
YH	Kaloriferci	10	7	7
YH	Kaloriferci	12	14	14
	TOPLAM		14047	14047

KURUMU : ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : DÖNER SERMAYE

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İşletme Müdürü	1	1	1
GİH	Uzman	1	7	7
GİH	Memur	5	7	7
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	7	7
	TOPLAM		22	22

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Bakanlık Müşaviri	1	400	400
	TOPLAM		400	400

KURUMU : ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Araştırmacı	1	290	290
	TOPLAM		290	290

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : BAŞBAKANLIK

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Başbakan Başmüşaviri	1	15	15
GİH	Başbakan Müşaviri	1	20	20
	TOPLAM		35	35

KURUMU : EKONOMİ BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro	Toplam
--------	--------	----------	---------------	--------

			Adedi	
GİH	Özel Kalem Müdürü	1	1	1
	TOPLAM		1	1

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Dava dilekçesinde, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 36., 87., 88., 90., 91., 115., 117., 124., 125., 127., 128., 135. ve 167. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Serdar ÖZGÜLDÜR, Recep KÖMÜRCÜ, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla yapılan ilk inceleme toplantısında;

1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

2- Yürürlüğü durdurma isteminin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına,

28.9.2011 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör Ayhan KILIÇ tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu Kanun Hükmünde Kararname kuralları, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Kanun Hükmünde Kararnamelerin Yargısal Denetimi Hakkında Genel Açıklama

Anayasa'nın 91. maddesinde düzenlenen kanun hükmünde kararnameler, işlevsel yönden yasama işlemi niteliğinde olduğundan yargısal denetimlerinin yapılması görev ve yetkisi Anayasa'nın 148. maddesi ile Anayasa Mahkemesine verilmiştir. Yargısal denetimde kanun hükmünde kararnamenin, öncelikle yetki kanununa sonra da Anayasa'ya uygunluğu sorunlarının çözümlenmesi gerekir. Her ne kadar, Anayasa'nın 148. maddesinde kanun hükmünde kararnamelerin yetki kanunlarına uygunluğunun denetlenmesinden değil, yalnızca Anayasa'ya biçim ve esas bakımlarından uygunluğunun denetlenmesinden söz edilmekte ise de Anayasa'ya uygunluk denetiminin içerisine öncelikle kanun hükmünde kararnamenin yetki kanununa uygunluğunun denetimi de girer. Çünkü Anayasa'da, Bakanlar Kuruluna ancak yetki kanununda belirtilen sınırlar içerisinde kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmesi öngörülmüştür. Yetkinin dışına çıkılması, kanun hükmünde kararnameyi Anayasa'ya aykırı duruma getirir.

Dayanaklarını doğrudan doğruya Anayasa'dan alan olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamelerinden farklı olarak, olağan dönemlerdeki kanun hükmünde kararnamelerin bir yetki kanununa dayanması zorunludur. Bu nedenle, kanun hükmünde kararnameler ile dayandıkları yetki kanunu arasında çok sıkı bir bağ vardır. Kanun hükmünde kararnamenin yetki kanunu ile olan bağı, kanun hükmünde kararnameyi aynen ya da değiştirerek kabul eden kanun ile kesilir. Kanun hükmünde kararnamenin Anayasa'ya uygun bir yetki kanununa dayanması, geçerliliğinin ön koşuludur. Bir yetki kanununa dayanmadan çıkartılan veya dayandığı yetki kanunu iptal edilen kanun hükmünde kararnamelerin içeriği Anayasa'ya aykırılık oluşturmasa bile bunların Anayasa'ya uygunluğundan söz edilemez.

Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasa'ya uygunluk denetimi, kanunların denetiminden farklıdır. Anayasa'nın 11. maddesinde, '*Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.*' denilmektedir. Bu nedenle kanunların denetiminde, onların yalnızca Anayasa kurallarına uygun olup olmadıkları saptanır. Kanun hükmünde kararnameler ise konu, amaç, kapsam ve ilkeleri yönünden hem dayandıkları yetki kanununa hem de Anayasa'ya uygun olmak zorundadırlar.

Anayasa'da kimi konuların kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenmesi yasaklanmaktadır. Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında '*Sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasî haklar ve ödevler...*'in kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kural gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi, '*Bakanlar Kurulu*'na ancak kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanmış alana girmeyen konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir.

Anayasa'nın herhangi bir maddesinde kanunla düzenleneceği öngörülen bir konunun, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile ilgili olmadıkça ya da Anayasa'nın 163. maddesinde olduğu gibi kanun hükmünde kararname çıkarılamayacağı açıkça belirtilmedikçe kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırılık oluşturmaz.

B- Kanun Hükmünde Kararname'nin Tümünün Anayasa'ya Aykırılığı İddiasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin dayanağı olan 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun Anayasaya aykırı olduğu ve iptali gerekeceği, iptal edilmesi halinde ise KHK'nin dayanaktan yoksun kalacağı belirtilerek KHK'nin tümünün Anayasa'nın Başlangıcı ile 2., 6. ve 91. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa Mahkemesinin 27.10.2011 gün ve E.2011/60, K.2011/147 sayılı kararı ile 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun Anayasa'ya aykırılığı iddiasına dayalı iptal isteminin reddine karar verildiğinden KHK'nin tümüne yönelik Anayasa'ya aykırılık iddiası dayanaksız kalmıştır. İptal isteminin reddi gerekir.

C- Kanun Hükmünde Kararname'nin Ayrı Ayrı Tüm Maddeleri ile Eki (I) Sayılı Cetvelin 6223 Sayılı Yetki Kanunu Kapsamında Olup Olmadığının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin ayrı ayrı tüm maddeleri ile eki (I) sayılı cetvelin 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olmadığı gibi acil, ivedi, önemli ve zorunlu konuları düzenlemediği belirtilerek Anayasa'nın 2., 7., 87. ve 91. maddelerine aykırı oldukları ileri sürülmüştür.

1- KHK'nin 2. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (b), (ç), (e), (f) ve (ğ) Bentleri

KHK'nin 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) ve (ç) bentleri 8.8.2011 günlü, 648 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle; (f) ve (ğ) bentleri 16.5.2012 günlü, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 19. maddesinin (a) bendiyle; (e) bendi ise 648 sayılı KHK'nin 1. maddesiyle, '*özel ihtisas işleri hariç*' ibaresinden sonra gelmek üzere '*talepleri halinde*' ibaresi eklenmek suretiyle değiştirildiğinden konusu kalmayan (b), (ç), (e), (f) ve (ğ) bentlerine ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU (e) bendi yönünden bu görüşe katılmamıştır.

2- KHK'nin 7. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (j) Bendi

KHK'nin 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (j) bendi, 8.8.2011 günlü, 648 sayılı KHK'nin 4. maddesiyle, '*kamu yatırımları,*' ibaresinden sonra gelmek üzere '*mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapı,*' ibaresi eklenmek suretiyle değiştirildiğinden konusu kalmayan (j) bendine ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

3- KHK'nin 8. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (ğ), (ı), (j), (k) ve (l) Bentleri

KHK'nin 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ğ), (ı), (j) ve (l) bentleri, 8.8.2011 günlü, 648 sayılı KHK'nin 5. maddesiyle; (k) bendi ise 648 sayılı KHK'nin 5. maddesiyle, '*ölçütlerini belirlemek*' ibaresinden sonra gelmek üzere '*uygulanmasını sağlamak*' ibaresi eklenmek suretiyle değiştirildiğinden konusu kalmayan (ğ), (ı), (j), (k) ve (l) bentlerine ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU (k) bendi yönünden bu görüşe katılmamıştır.

4- KHK'nin 9. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (f), (ğ), (ı), (i) ve (k) Bentleri

KHK'nin 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (i) bentleri, 8.8.2011 günlü, 648 sayılı KHK'nin 6. maddesiyle; (ı) bendi 648 sayılı KHK'nin 6. maddesiyle, bentte yer alan '*tespit ve kalite ölçütlerini*' ibaresi '*ve analiz ölçütlerini belirlemek,*' şeklinde değiştirildiğinden; (ç), (d), (f), (ğ) ve (k) bentleri ise 648 sayılı KHK'nin 6. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından konusu kalmayan (b), (c) (ç), (d), (f), (ğ), (ı), (i) ve (k) bentlerine ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU (ı) bendi yönünden bu görüşe katılmamıştır.

5- KHK'nin 10. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (c), (ç), (f), (g) ve (ğ) Bentleri ile (2) Numaralı Fıkrası

KHK'nin 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi, 16.5.2012 günlü, 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin (ç) bendiyle değiştirildiğinden; (f), (g) ve (ğ) bentleri, 648 sayılı KHK'nin 7. maddesiyle; (ç) bendi ile (2) numaralı fıkrası ise 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin (ç) bendiyle yürürlükten kaldırıldığından konusu kalmayan (c), (ç), (f), (g) ve (ğ) ile

(2) numaralı fıkraya ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

6- KHK'nin 11. Maddesi

KHK'nin 11. maddesi, 16.5.2012 günlü, 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin (d) bendiyle değiştirildiğinden konusu kalmayan maddeye ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

7- KHK'nin 12. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (e) Bendi

KHK'nin 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendi, 16.5.2012 günlü, 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin (e) bendiyle yürürlükten kaldırıldığından konusu kalmayan (e) bendine ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

8- KHK'nin 16. Maddesinin (4) Numaralı Fıkrası

KHK'nin 16. maddesinin (4) numaralı fıkrasının birinci cümlesi, 8.8.2011 günlü, 648 sayılı KHK'nin 11. maddesiyle değiştirildiğinden, konusu kalmayan (4) numaralı fıkraya ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

9- KHK'nin 37. Maddesinin (17) Numaralı Fıkrası

KHK'nin 37. maddesinin (17) numaralı fıkrasıyla 3.6.2011 günlü, 637 sayılı KHK'nin 35. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişiklik, 10.11.2011 günlü, 666 sayılı KHK'nin 1. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından, konusu kalmayan (17) numaralı fıkraya ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

10- KHK'nin Geçici 3. Maddesinin (6) Numaralı Fıkrası

KHK'nin geçici 3. maddesinin (6) numaralı fıkrası, 666 sayılı KHK'nin 1. maddesiyle, 27.6.1989 günlü, 375 sayılı KHK'ye eklenen ek madde 12'nin (1) numaralı fıkrasının (p) bendiyle yürürlükten kaldırıldığından, konusu kalmayan (6) numaralı fıkraya ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

11- KHK'nin Diğer Kuralları

6223 sayılı Yetki Kanunu'nun amaç ve kapsamını düzenleyen 1. maddesinde Kanun'un amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini sağlamak olarak belirlenmiş ve yetkinin kapsamı iki başlık altında tespit edilmiştir. Yetkinin kapsamına ilk olarak kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenmesi girmektedir. Bu çerçevede gerekli görülmesi halinde yeni bakanlıklar kurulması, var olan bakanlıkların birleştirilmesi, bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının yeniden belirlenmesi için KHK çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu amaçla;

1- Mevcut bakanlıkların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, yeni bakanlıklar kurulmasına, anılan bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarıyla hiyerarşik ilişkilerine,

2- Mevcut bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların bağlılık ve ilgilerinin yeniden belirlenmesine veya bunların mevcut, birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıklar bünyesinde hizmet birimi olarak yeniden düzenlenmesine,

3- Mevcut bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına,

ilişkin kanun hükmünde kararname çıkarılabilecektir.

İkinci olarak, kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına ilişkin olarak değişiklikler ve yeni düzenlemeler yapılması için KHK çıkarma yetkisi verilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda; KHK'nin, hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilenler dışında kalan diğer kurallarının 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun kapsamında olduğu anlaşıldığından bu kurallara ilişkin iptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT, KHK'nin 37. maddesinin (13), (14), (15) ve (16) numaralı fıkraları yönünden bu görüşe katılmamışlardır.

D- Kanun Hükmünde Kararname'nin Tüm Maddelerinin Anayasa'nın 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin ayrı ayrı tüm maddeleri ile eki (I) sayılı cetvelin Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin düzenleme içerdiği, bu nedenle Anayasa'nın 2., 6. ve 91. maddelerine aykırı oldukları ileri sürülmüştür.

1- KHK'nin 14. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası

KHK'nin 14. maddesinin (1) numaralı fıkrasında Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının görevleri sayıldıktan sonra (2) numaralı fıkrasında (1) numaralı fıkrada ve diğer mevzuatta verilen görevleri yapmak üzere Başkanlıkta müfettiş istihdam edileceği belirtilmiş, (3) numaralı fıkrasında ise müfettiş yardımcılarının giriş ve yeterlik sınavlarının usul ve esaslarının, müfettişliğe yükselmelerinin, görev, yetki ve sorumluluklarının, Başkanlığın çalışma usul ve esasları ile diğer hususların yönetmelikle belirleneceği kurala bağlanmıştır.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında '*Sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler...*'in kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Öte yandan Anayasa'nın '*Kamu hizmetlerine girme hakkı*' başlıklı 70. maddesinin birinci fıkrasında, her Türk'ün, kamu hizmetlerine girme hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra ikinci fıkrasında hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceği kurala bağlanmıştır. Buna göre, Anayasa'nın 70. maddesinde düzenlenen ve '*Siyasi Haklar ve Ödevler*' başlıklı dördüncü bölümünde yer alan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin olarak kanun hükmünde kararname ile düzenleme yapılması mümkün değildir.

KHK'nin 14. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla bir kamu hizmeti olan müfettiş yardımcılığına giriş koşullarının belirlenmiş olması, kamu hizmetine girme hakkına ilişkin bir düzenleme niteliğinde olduğundan kural, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır. İptali gerekir.

Serdar ÖZGÜLDÜR ve Burhan ÜSTÜN değişik gerekçeyle bu görüşe katılmışlardır.

Haşim KILIÇ, Alparslan ALTAN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Muammer TOPAL bu görüşe katılmamışlardır.

2- KHK'nin 36. Maddesinin (2), (3) ve (4) Numaralı Fıkraları

KHK'nin 36. maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılığı ve Çevre ve Şehircilik Uzmanlığı kadroları ihdas edilmiş; (2) numaralı fıkrasında, Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılığı kadrosuna atanabilme koşulları düzenlenmiş; (3) numaralı fıkrasında, Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılığından Çevre ve Şehircilik Uzmanlığına geçiş koşulları belirlenmiş; (4) numaralı fıkrasında ise Çevre ve Şehircilik Uzmanı ile Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılarının

mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususların yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmüştür.

Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılığı ve Çevre ve Şehircilik Uzmanlığı kadrolarına giriş koşullarının belirlenmesi, yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasa'nın 70. maddesine göre kamu hizmetine girme hakkına ilişkin bir düzenleme olduğundan KHK'nin 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır. İptalleri gerekir.

Serdar ÖZGÜLDÜR ve Burhan ÜSTÜN değişik gerekçeyle bu görüşe katılmışlardır.

Haşim KILIÇ, Alparslan ALTAN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Muammer TOPAL bu görüşe katılmamışlardır.

3- KHK'nin Diğer Kuralları

KHK'nin 14. maddesinin (3) numaralı fıkrası, 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları ile hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilenler dışında kalan diğer kurallarında, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmediğinden bu kurallara ilişkin iptal isteminin reddi gerekir.

E- Kanun Hükmünde Kararname'nin İçerik Yönünden İncelenmesi

1- KHK'nin 2. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendinde Yer Alan "*imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak*" İbaresinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, iptali istenen kuralda geçen '*mevzuatı belirlemek*' ibaresiyle Bakanlığa verilen yetkinin kanunla kullanılması gerektiği, genel çerçevesi çizilmeden ve sınırları belirlenmeden yürütme organına düzenleme yetkisi verilmesinin yasama yetkisinin devri niteliğinde olduğu ve ayrıca '*belirlilik*' ilkesine de aykırılık teşkil ettiği, öte yandan mevzuat kavramının kanun ve tüzüğü de kapsadığı, dava konusu kuralla Bakanlığa aynı zamanda kanun teklifi verme ve tüzük çıkarma yetkisinin verildiği belirtilerek bu durumun, Anayasa'nın 2., 6., 7., 88. ve 115. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralda, Bakanlığa, yerleşme, imar ve yapılaşma ile ilgili konularda imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlama görevi verilmiştir.

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri *'belirlilik ilkesi'*dir. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir.

Anayasa'nın 7. maddesinde, *'Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez.'* denilmektedir. Buna göre, Anayasa'da kanun ile düzenlenmesi öngörülen konularda yürütme organına genel ve sınırları belirsiz bir düzenleme yetkisinin verilmesi olanaklı değildir.

Farklı koşul ve durumlara göre sık sık değişik önlemler alma, bunları kaldırma ve süratli biçimde hareket etme zorunluluğunun bulunduğu alanlarda, yasama organının temel kuralları saptadıktan sonra, uzmanlık ve idare tekniğine ilişkin hususları yürütmeye bırakması, yasama yetkisinin devri olarak yorumlanamayacağı gibi yürütme organının yasama organı tarafından çerçevesi çizilmiş alanda ve değişen koşullara uyum sağlayabilecek esnekliğe sahip kriterlere uygun olarak, genel nitelikte hukuksal tasarruflarda bulunması, hukuk devletinin belirlilik ilkesine de aykırı değildir.

İmar, çevre, yapı ve yapım ile ilgili temel hükümler, İmar Kanunu, Çevre Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda ayrıntılı bir şekilde düzenlenmek suretiyle konunun sınırları çizilmiştir. Öte yandan Bakanlığa verilen düzenleme yetkisi, yerleşme, imar ve yapılaşma ile sınırlandırılmak suretiyle belirginleştirilmiştir. Bu şekilde konunun çerçevesi çizildikten sonra, imar, çevre, yapı ve yapım konularıyla ilgili idari ve teknik ayrıntıların düzenlenmesi hususunda Bakanlığa yetki verilmesi, *'belirlilik ilkesi'*ne aykırılık oluşturmadığı gibi yasama yetkisinin devri anlamına da gelmez.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. ve 7. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 6., 88. ve 115. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

2- KHK'nin 2. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendinde Yer Alan "
Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak. Bölümünün İncelenmesi

Dava dilekçesinde, mimarlık ve mühendislik hizmetlerine ilişkin norm ve standartların kanunla belirlenmesi gerektiği, bu konuda herhangi bir ölçü konulmadan, temel ilkeler belirlenmeden Bakanlığa düzenleme yetkisi verilmesinin yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine aykırılık oluşturduğu gibi belirlilik ilkesinin de ihlali sonucunu doğurduğu, Bakanlığa mimarlık ve mühendislik hizmetleriyle ilgili düzenleme yetkisi verilmesinin kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bağımsızlığına müdahale niteliği taşıdığı, öte yandan mesleklerini icra edebilmeleri için odaya kaydolmaları zorunlu bulunan mimarlık ve mühendislik meslek mensuplarının, ayrıca Bakanlık tarafından da kayıt altına alınmasının vesayet yetkisini hiyerarşik denetime dönüştürdüğü belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2., 6., 124., 127. ve 135. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca, ilgisi nedeniyle dava konusu kural Anayasa'nın 7. maddesi yönünden de incelenmiştir.

Dava konusu kuralda, Bakanlığa, kendi görev alanıyla ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlama, geliştirme, uygulanmasını sağlama ve meslek mensuplarının kayıtlarını tutma görevi verilmiştir. KHK'nin 2. maddesi bir bütün olarak dikkate alındığında, Bakanlığın görev alanının esas itibarıyla yerleşme, çevre ve yapılaşma hizmetlerinden oluştuğu anlaşılmaktadır. Sözü edilen hizmetler, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun hükümleri uyarınca kurulan ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Türkiye Mimar ve Mühendisler Odaları Birliğine bağlı meslek odalarına üye olarak faaliyet gösteren mimar ve mühendislerce yerine getirilen mimarlık ve mühendislik hizmetleridir. Bakanlığa verilen mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlama görevi, mimar ve mühendislerin mesleki faaliyetlerini icra ederken uyacağı kuralların belirlenmesini değil, bu meslek mensuplarınca sunulan hizmetin niteliklerinin ve standartlarının saptanmasını öngörmektedir.

Bakanlığa tanınan düzenleme yetkisinin, görev alanıyla ilgili meslekler olan mimarlık ve mühendislik hizmetleriyle ilgili norm ve standartlarının belirlenmesini kapsadığı hiçbir tereddüde yer bırakmayacak şekilde açık ve belirgindir. Öte yandan, mimarlık ve mühendislik hizmetleriyle ilgili temel hükümler, İmar Kanunu, Çevre Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda ayrıntılı bir şekilde düzenlenmek suretiyle kapsamı belirlendikten sonra, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin norm ve standartlarını belirleme yetkisinin Bakanlığa verilmiş olması yasama yetkisinin devri olarak görülemez.

Anayasa'nın 135. maddesinde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları tanımlanmıştır. Buna göre, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişileridir. Anılan maddenin beşinci fıkrasına göre, meslek kuruluşları üzerinde Devletin idari ve mali denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir.

Anayasa'nın 135. maddesinde, meslek kuruluşlarının karar ve yönetim organlarının seçimle göreve gelmesinin öngörülmesi, Devletin idari ve mali denetimine tabi olduklarının belirtilmesi ve sorumlu organlarının görevlerine ancak yargı kararıyla son verilebileceğinin kurala bağlanması, bu idarelerin özerkliğine işaret etmektedir.

Meslek kuruluşlarının özerkliği, merkezî idareden bağımsız olarak karar ve yürütme organlarını seçebilme, ilgili mesleki faaliyetlerle sınırlı olmak üzere üyelerini ve örgütlerini bağlayıcı karar alma ve uygulama, meslek mensuplarının uyacağı ilke ve kuralları belirleme ve üyeleri hakkında disiplin tedbirleri uygulama hak ve yetkisini içermektedir. Bu itibarla mimar ve mühendislerce sunulan hizmetin niteliklerinin ve standartlarının Bakanlık tarafından saptanması, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşunun özerkliğine müdahale anlamına gelmemektedir.

Öte yandan mimarlık mühendislik faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin kayıtlarının Bakanlık tarafından tutulmasının öngörülmesi, istatistiksel bilgi sağlama amaçlı olup meslek mensubu üzerinde icraî bir etkisi bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2., 7. ve 135. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 6., 124. ve 127. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

3- KHK'nin 7. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendinde Yer Alan "ve çevre düzeni planlarını" İbaresinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, mahallî ve müşterek ihtiyaç niteliğinde olan çevre düzeni planlarının yapımı görevinin merkezî idarenin bir organı olan Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmesinin mahallî idarelerin Anayasayla belirlenen görev alanına müdahale anlamını taşıdığı ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına aykırılık teşkil ettiği, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nda çevre düzeni planlarını yapmaya yetkili idareler belirlenmiş olup anılan hükümler yürürlükte olduğu hâlde, ayrıca Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünün de yetkili kılınmasının hukukî belirsizliğe yol açtığı ve bu durumun, Anayasa'nın 2., 90. ve 127. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralla, Bakanlığa, üst ölçekli çevre düzeni planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak hazırlama, hazırlatma, onaylama ve uygulamanın bu stratejilere göre yürütülmesini sağlama görevi verilmiştir.

Mahallî idarelere ilişkin Anayasa'nın 127. maddesinin birinci fıkrasında, bunların il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileri oldukları; ikinci fıkrasında, yerel yönetimlerin kuruluş ve görevleri ile yetkilerinin, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. Anılan maddenin beşinci fıkrasında ise merkezî idarenin, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu belirtilmektedir.

Anayasa'da üst ölçekli çevre düzeni planlarına ilişkin yetkinin merkezî idare ya da yerel yönetimlere ait olduğu konusunda bir kural yer almamakta olup, ihtiyaçlara göre bu hususun belirlenmesi kanun koyucunun takdirindedir.

Mahallî müşterek ihtiyaç, herhangi bir yerel yönetim biriminin sınırları içinde yaşayan kişi, aile, zümre ya da sınıfın özel çıkarlarını değil, aynı yörede birlikte yaşamaktan doğan somut durumların yarattığı, yoğunlaştığı ve sürekli güncelleştirdiği, özünde etkinlik, ölçek ve sağladığı yarar bakımından yerel sınırları aşmayan, bölünebilir ve rekabet konusu olabilen yerel ve kamusal hizmet karakterinin ağır bastığı ortak beklentileri ifade etmektedir. Anayasa'da il, belediye ya da köy halkının yerel ortak ihtiyaçlarının neler olduğu belirlenmemiş, bunun saptanması kanuna bırakılmıştır. Bu durumda kanun, kamu yararını gözeterek, Anayasa sınırları içinde merkezî yönetimle yerel yönetim arasındaki görev sınırlarını belirleyebilir. İdarenin bütünlüğü ilkesinden hareketle düzenlemenin yerel yönetimleri ortadan kaldırma ya da etkisiz kılma amacına yönelik olmaması kaydıyla, belirli alanlar bakımından belirli koşullara bağlı ve yerel yönetimlere bir yük ya da borç getirmeden kimi görev ve yetkilerin merkezî yönetim birimine bırakılması mümkündür.

Çevre düzeni planları, ülke ve bölge plan kararlarına uygun olarak konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanılması kararlarını belirleyen ve imar planlarının yapımında yol gösterici nitelikte olan hukuki belgelerdir. Bu planlar, imar planlarından farklı olarak belli bir yerleşim birimiyle sınırlı olmayıp bir veya birden fazla il sınırlarını kapsamaktadır. Bu nedenle söz konusu planların yerel gereksinimlerin yanında ülkenin genel ihtiyaçlarıyla da uyumlu olması gerekmektedir. Kanun koyucunun bu hususları gözeterek üst ölçekli çevre düzeni planlarını hazırlama görevini merkezî idareye bırakmış olmasında anayasal bir sorun bulunmamaktadır. Kaldı ki, üst ölçekli çevre düzeni planlarını yapma yetkisi Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmekle birlikte yerel yönetimler süreçten tamamen dışlanmamış; anılan Genel Müdürlüğün bu yetkisini kullanırken ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapacağı öngörülmüştür.

Öte yandan, dava konusu kural ile Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünün görev alanına bırakılan planlar üst ölçekli çevre düzeni planları iken, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6. maddesinin dördüncü fıkrasında belediyeler ve il özel idarelerinin işbirliğiyle yapılması öngörülen planlar ise il çevre düzeni planları olup, her iki düzenlemenin konusu

farklıdır. 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde bölge ve havza çevre düzeni planlarının Bakanlık tarafından yapılması öngörülmüş ise de anılan Kanun'da geçen '*Bakanlık*' tabiriyle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ifade edildiğinden anılan kuralın dava konusu kural ile çelişmediği, aksine uyumlu olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla dava konusu kuralla belirsizlik oluşturulduğundan söz edilemez.

Açıklanan nedenle kural, Anayasa'nın 2. ve 127. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 90. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

4- KHK'nin 7. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (c) Bendinin '*Havza ve bölge bazındaki çevre düzeni planları da dâhil her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, "* Bölümünün İncelenmesi

Dava dilekçesinde, usul ve esas belirlemenin yasal kural koymayı gerektirdiği, genel çerçevesi çizilmeden ve sınırları belirlenmeden yürütme organına düzenleme yetkisi verilmesinin yasama yetkisinin devri anlamına geldiği gibi belirlilik ilkesine de aykırılık oluşturduğu, öte yandan mevzuat kavramının kanun ve tüzüğü de kapsadığı, dava konusu kuralla Bakanlığa aynı zamanda kanun teklifi verme ve tüzük çıkarma yetkisinin de verildiği belirtilerek bu durumun, Anayasa'nın 2., 6., 7., 88. ve 115. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralla, havza ve bölge bazındaki çevre düzeni planları dâhil her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi görev ve yetkisi Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

KHK'nin 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "*imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak "* ibaresi için açıklanan gerekçelerle dava konusu kural, Anayasa'nın 2. ve 7. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 6., 88. ve 115. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

5- KHK'nin 7. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (f) Bendinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, dava konusu kural ile imar rantı yaratılmak istendiği, mekânsal planlama yapma yetkisinin kime ait olduğu hususunda Anayasa'da açık bir düzenleme bulunmamasıyla birlikte, yerelde uygulanacak imar ve parselasyon planlarının yapımı, hemşerilik ilişkisinden doğan mahallî müşterek bir ihtiyaç niteliğinde olduğundan, yerel yönetimlerin bu süreçten tamamen dışlanmasının Anayasa'nın 43., 45., 56., 57., 63., 123., 127., 169. ve 170. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralla, Bakanlığın bir birimi olan Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne, Bakanlar Kurulunca belirlenen proje kapsamı içerisinde kalmak kaydıyla kamuya ait tescilli araziler ile tescil dışı araziler ve muvafakatleri alınmak koşuluyla özel kişi veya kuruluşlara ait arazilerin yeniden fonksiyon kazandırılıp geliştirilmesine yönelik olarak her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı, kamulaştırma, arazi ve arsa düzenlemesi yapma, yaptırma ve onaylama görev ve yetkisi verilmiştir.

Anılan Genel Müdürlüğe tanınan yetki, Bakanlar Kurulunca belirlenen proje kapsamındaki arazilerle sınırlıdır. Kuralda sözü edilen kamuya ait tescilli araziler, Devlet ve diğer kamu tüzelkişilerinin özel mülkiyetinde bulunan araziler ile kamu hizmetine tahsis edilmiş araziler ve 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 16. maddesinde sayılan bazı orta malı niteliğindeki arazilerdir. Kamuya ait tescil dışı araziler ise Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki sahipsiz araziler ile 3402 sayılı Kanun'un 16. maddesinde sayılanlar dışında kalan orta malı niteliğindeki arazilerdir. Bakanlar Kurulunca belirlenen proje kapsamında kalan arazilerden özel kişilere ait olanlar yönünden, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünün bu yetkisini kullanabilmesi için taşınmaz malikinın muvafakati gerekmektedir. Buna karşılık, kamuya ait arazilerde ilgili idarelerin muvafakati aranmamaktadır.

Anayasa'nın 123. maddesinde, idarenin kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğu ve kanunla düzenleneceği öngörüldükten sonra idarenin kuruluş ve görevlerinin, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayandığı hükme bağlanmıştır. İdarenin bütünlüğü ilkesiyle, idari görevleri yerine getiren kurumlar arasında birliğin sağlanması ve idari yapı içinde yer alan kurumların bir bütünlük içerisinde çalışması öngörülmüştür.

Anayasa'da imar planlarına ilişkin yetkinin merkezî idare ya da yerel yönetimlere ait olduğu konusunda bir kural yer almamakta olup ihtiyaçlara göre bu hususun belirlenmesi kanun koyucuya aittir.

İmar planlarının yapımı ve değiştirilmesi, temelde belediyelerden başlayıp merkezî yönetime kadar çeşitli düzeylerdeki karar verme süreci sonunda tamamlanır. Yerel ölçekteki gereksinimlere getirilen çözümlerin aynı zamanda ülkenin genel ihtiyaçlarıyla da uyumlu olması gerekmektedir. Bu yüzden söz konusu planlar, merkezî yönetimin vesayet yetkilerini kullanarak

yerel yönetimlerle birlikte gerçekleştirdiği siyasal, hukuki ve teknik belgelerdir. Bu planların yapımı, merkezî yönetim ile yerel yönetimler arasında anayasal, yasal ve teknik düzeyde işbirliği ve uyumu gerektirebilir.

Bakanlar Kurulunca kamu yararı gözetilerek belirlenen projeler kapsamında kalan alanlarla ilgili etütleri, harita, her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını yapma görev ve yetkisinin Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmesi kanun koyucunun takdir yetkisi kapsamındadır. Kaldı ki, kuralda belirtilen alanların dışında kalan yerlerde imar planlarını yapma yetkisi yerel yönetimlerde kalmaya devam ettiğinden, düzenlemenin yerel yönetimleri ortadan kaldırmayı ve etkisiz kılmayı amaçladığı söylenemez. Ayrıca, bu alanlardaki planlama yetkisi Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmekle birlikte ruhsatlandırma yetkisi yerel yönetimlerde bırakılarak yerel yönetimlerin imar ve yapılaşma sürecinden tamamen dışlanması engellenmiştir.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 123. ve 127. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 43., 45., 56., 57., 63., 169. ve 170. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

6- KHK'nin 7. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (h) Bendinde Yer Alan "*İlgili idareler tarafından Bakanlıkça verilen süre içinde yapılmayan il çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, resen onaylamak.*" İbaresinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, mahalli müşterek ihtiyaç niteliğinde olan çevre düzeni planlarının yapımı görevinin merkezî idarenin bir organı olan Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmesinin mahalli idarelerin Anayasayla belirlenen görev alanına müdahale anlamı taşıdığı gibi Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına aykırılık teşkil ettiği, ayrıca kuralın yetki karmaşasına yol açtığı belirtilerek bu durumun, Anayasa'nın 2., 90. ve 127. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralın yer aldığı (h) bendi ile Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, her tür ve ölçekteki fiziki planların birbiriyle uyumunu ve mekânsal strateji planlarının hedeflerine ve kararlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla görevli kılınmış; dava konusu kuralla anılan Genel Müdürlüğe, ilgili idareler tarafından Bakanlıkça verilen süre içinde yapılmayan il çevre düzeni planlarını yapma, yaptıрма ve resen onaylama görevi verilmiştir.

Anayasa'nın 127. maddenin beşinci fıkrasında merkezî idarenin, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu belirtilmektedir.

İdari vesayet yetkisi, hiyerarşik denetimde olduğu gibi genel bir yetki olmayıp, kanunla çerçevesi çizilen sınırlar içerisinde kullanılması gereken istisnai bir yetkidir. İstisnailik ve kanunilik idari vesayet en belirgin iki temel özelliğidir. Bu bağlamda vesayet, merkezî idareye 'görev' değil 'yetki' olarak verildiğinden mutlak bir kullanım zorunluluğu da içermez. Anayasa'da belirtilen amaç ve çerçeve içinde kalmak koşuluyla bu yetkinin kapsam ve sınırını belirleme yetkisi kanun koyucuya aittir.

Vesayet makamlarınca bu yetki yerinden yönetim kuruluşunun işlemlerini iptal, onama, erteleme, izin verme, tekrar görüşülmesini isteme, düzeltme şeklinde kullanılabileceği gibi bunların organlarının kararlarına karşı idari yargı mercilerinde dava açma yetkisi şeklinde de kullanılabilir. Buna karşılık vesayet yetkisi kural olarak merkezî idareye, yerinden yönetim kuruluşları yerine geçerek icrai karar alma yetkisi vermez. Ancak Anayasa Mahkemesi kararlarında da vurgulandığı gibi, yerinden yönetim kuruluşlarının kanunla kendilerine verilen görevleri hiç yapmaması veya kanunun öngördüğü şekilde yapmaması gibi kamu yararının zorunlu kıldığı durumlarda kanunla öngörülmek kaydıyla, merkezî idareye yerinden yönetim kuruluşunun yerine geçerek karar alma yetkisi tanınabilir.

İl çevre düzeni planı yapmakla yetkilendirilen mahallî idarelerin Bakanlıkça verilen süre içerisinde bu görevlerini yapmaması durumunda, her tür ve ölçekteki fiziki planların birbiriyle uyumunu ve mekânsal strateji planları hedeflerine ve kararlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla görevli kılınan Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünün, resen bu planları yapması veya yaptırmasında Anayasa'ya aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle kural, Anayasa'nın 127. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 2. ve 90. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

7- KHK'nin 7. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (ı) Bendinde Yer Alan " tespit etmek" İbaresinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, mahallî ve müşterek ihtiyaç niteliğinde olan çevre düzeni planlarının yapımı görevinin merkezî idarenin bir organı olan Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmesinin mahallî idarelerin Anayasayla belirlenen görev alanına müdahale anlamı taşıdığı gibi Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına da aykırılık teşkil ettiği belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 90. ve 127. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralla, kıyı kenar çizgisini tespit etme, onaylama ve tescilini sağlama görevi Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Kıyıların korunması bakımından büyük önem taşıyan kenar çizgisinin tespiti için Anayasa'da merkezî idare ya da mahallî idareye görev verilmesi şeklinde bir ayırım yapılmadığından bu yetkinin Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmesi, kanun koyucunun takdir alanı içerisinde bulunmaktadır.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 90. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

8- KHK'nin 7. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (i) Bendinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, mahallî ve müşterek ihtiyaç niteliğinde olan çevre düzeni planlarının yapımı görevinin merkezî idarenin bir organı olan Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmesinin mahallî idarelerin Anayasayla belirlenen görev alanına müdahale anlamı taşıdığı gibi Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına aykırılık teşkil ettiği belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 90. ve 127. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralla, kıyı ve dolgu alanları ile bu alanların fonksiyonel ve fiziksel olarak devamı niteliğindeki geri sahalarına ilişkin her tür ve ölçekteki etüt, harita ve planları yapma, yaptırma ve resen onaylama ve bunların uygulanmasını sağlama görevi Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

KHK'nin 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (i) bendinde yer alan "*tespit etmek*" ibaresi için açıklanan gerekçelerle kural, Anayasa'nın 127. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 90. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

9- KHK'nin 7. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasında Yer Alan "büyükşehir olmayan illerde ise Bakanlık" İbaresinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, mahallî ve müşterek ihtiyaç niteliğinde olan il çevre düzeni planlarının yapımı görevinin merkezî idarenin bir organı olan Bakanlığa verilmesinin mahallî idarelerin Anayasayla belirlenen görev alanına müdahale anlamı taşıdığı gibi Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına aykırılık teşkil ettiği, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nda il çevre düzeni planlarını yapmaya yetkili idareler belirlenmiş olup anılan hükümler yürürlükte olduğu hâlde, ayrıca Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünün de yetkili kılınmasının yetki karmaşasına yol açtığı belirtilerek bu durumun, Anayasa'nın 2., 90. ve 127. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

KHK'nin 7. maddesinin (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesiyle ulusal ve bölgesel nitelikteki fiziki planları yapma görevi Bakanlığa verilmiş; iptali istenen ibareyi içeren ikinci cümlesiyle de çevre düzeni planlarını yapma görevi, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisindeki büyükşehir belediyelerine, büyükşehir olmayan illerde ise Bakanlığa verilmiştir.

Aynı konuyu düzenleyen iki farklı kanun hükmünün bulunması, tek başına hukuki güvenliği ve dolayısıyla belirlilik ilkesini ihlal eden bir durum değildir. Bu durumda kural olarak hangi kuralın geçerli olduğu, uygulayıcı idareler ve yargı organları tarafından '*genel-özel hüküm*' ve '*önceki-sonraki hüküm*'e ilişkin genel hukuk ilkelerinden hareketle tespit edilir. Ancak çatışma kurallarının uygulanmasına rağmen kesin bir sonuca ulaşılamaması ve bu durumun kamu düzenini tehdit edecek boyutta belirsizliğe yol açması durumunda hukuki güvenlik ilkesinin ihlalinden söz edilebilir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6. maddesinin dördüncü fıkrasında, il çevre düzeni planlarının, valiliğin koordinasyonunda il belediyeleri (büyükşehir belediyesi olan yerlerde büyükşehir belediyesi) ve il özel idareleri ile birlikte yapılması ve her iki mahallî idarenin meclisince onaylanarak yürürlüğe girmesi, İstanbul ve Kocaeli gibi belediye sınırları il sınırı olan illerde ise il çevre düzeni planının büyükşehir belediyeleri tarafından yapılması ve doğrudan büyükşehir belediye meclisi tarafından onanarak yürürlüğe girmesi öngörülmekte iken, iptali istenen ibareyi de içeren KHK'nin 7. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla, il çevre düzeni planı yapma görevi, büyükşehir belediyesi sınırları dışında bütünüyle Bakanlığa, Büyükşehir belediyesi sınırları içinde ise büyükşehir belediyelerine verilmiştir. Buna göre il çevre düzeni planlarının yapımı hususunda sonradan yürürlüğe giren KHK'nin 7. maddesinin (3) numaralı fıkrasının uygulanması gerektiği açık olduğundan dava konusu kuralın belirsizlik yarattığından söz edilemez. Ayrıca, büyükşehir belediyesi sınırları dışındaki yerlerde il çevre düzeni planını yapma görevinin Bakanlığa verilmiş olması kanun koyucunun takdir yetkisi kapsamındadır.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. ve 127. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 90. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

10- KHK'nin 8. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendinde Yer Alan "mevzuatı hazırlamak ", (c) Bendinde Yer Alan "ve ilgili mevzuatı hazırlamak ." ve (i) Bendinde Yer Alan "ve mevzuatı oluşturmak." İbarelerinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, iptali istenen kurallarla, yasal düzenlemelere konu olması gereken görevleri düzenleme yetkisinin Bakanlığa verildiği, genel çerçevesi çizilmeden ve sınırları belirlenmeden yürütme organına düzenleme yetkisi verilmesinin yasama yetkisinin devri anlamına geldiği gibi belirlilik ilkesine de aykırılık oluşturduğu, öte yandan mevzuat kavramının kanun ve tüzüğü de kapsadığı, dava konusu kurallarla Bakanlığa aynı zamanda kanun teklifi verme ve tüzük çıkarma yetkisinin de verildiği belirtilerek bu durumun, Anayasa'nın 2., 6., 7., 88. ve 115. maddelerine aykırı olduğu öne sürülmüştür.

Dava konusu kurallarla, çevre kirliliğinin önlenmesi ve kontrolü, temiz üretim ve entegre kirlilik önleme çalışmaları ile atıkların kaynağında en aza indirilmesi, sınıflara ayrılması, toplanması, taşınması, geçici depolanması, geri kazanılması, bertaraf edilmesi, yeniden kullanılması, arıtılması, enerjiye dönüştürülmesi ve nihai depolanması konularıyla ilgili mevzuatı hazırlama görevi Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

KHK'nin 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "*imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak* " ibaresi için açıklanan gerekçelerle dava konusu kurallar, Anayasa'nın 2. ve 7. maddelerine aykırı değildir. İptal istemlerinin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 6., 88. ve 115. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

11- KHK'nin 12. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendinde Yer Alan "mimarlık, mühendislik, ..." İbaresinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, bir hizmet yerinden yönetim kuruluşu olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) faaliyet alanıyla ilgili Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne düzenleme yetkisi verilmesinin meslek kuruluşlarının özerkliği ilkesine aykırılık oluşturduğu, yürütme organına tanınan düzenleme yetkisinin sınırlarının çizilmemiş olmasının yasama

yetkisinin devri niteliği taşıdığı, öte yandan bu konuda yönetmelik çıkarılması gerekse bile bunun Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü tarafından değil Bakanlık tarafından çıkarılması gerektiği belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2., 6., 7., 87., 124., 127. ve 135. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralla, yerleşme ve yapılaşmaya yönelik mimarlık ve mühendislik hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri yapma ve yine bu hizmetlere ilişkin uygulamaları denetleme ve izleme görevi Bakanlığın bir birimi olan Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Anılan Genel Müdürlük, bu yetkisini yönetmelik çıkarmak suretiyle kullanabileceği gibi normlar hiyerarşisinde daha alt seviyede yer alan diğer düzenleyici işlemler yoluyla da kullanabilir.

Dava konusu kuralla, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne tanınan, mimar ve mühendise (kişilere) ilişkin düzenleme yapma yetkisi olmayıp mimarlık ve mühendislik hizmetlerine ilişkin düzenleme yapma yetkisidir. Meslek mensubunca görülen hizmete ilişkin düzenleme yapılması, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun görev alanına müdahale anlamını taşımamaktadır. Öte yandan, mimarlık ve mühendislik hizmetleriyle ilgili temel hükümler, İmar Kanunu, Çevre Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda ayrıntılı bir şekilde düzenlenmek suretiyle konunun çerçevesi çizildiğinden idari ve teknik ayrıntıların, idarenin düzenleyici işlemleri ile belirlenmesi yasama yetkisinin devri olarak yorumlanamaz.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 7. ve 135. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 2., 6., 87., 124. ve 127. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

12- KHK'nin 12. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (d) Bendinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, kamulaştırma davalarında görev yapacak bilirkişilerin seçiminin ve niteliklerinin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nda ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan Yönetmelik ile belirlendiği, söz konusu hükümler yürürlükte olduğu halde bu yetkinin sadece Bakanlığa verilmesinin yetki çatışmasına yol açacağı, ayrıca bu yolla Bakanlığın taraf olacağı davalardaki bilirkişileri belirlemiş olacağı, planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma davalarında bilirkişi olarak görev yapacak mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek örgütlenmesi olan TMMOB'nin görüşü dahi alınmadan çalışma esaslarının belirlenmesinin meslek kuruluşlarının özerkliği ilkesine aykırı düştüğü belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2. ve 135. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralla, planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma iş ve işlemlerinde görev alacak bilirkişilerin niteliklerine ve mesleki yeterliklerine ilişkin usul ve esasları belirleme görev ve yetkisi Bakanlığın bir birimi olan Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne belirlenecek nitelik ve mesleki yeterliliklere ilişkin usul ve esaslar, idarelerce yapılacak işlerde görevlendirilen bilirkişiler yönünden geçerli olup mahkemelerde görev yapacak bilirkişileri kapsamamaktadır. 2942 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca (Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca) birlikte belirlenen nitelikler ve çalışma usulleri ise kamulaştırma davalarında görev yapacak bilirkişiler yönünden geçerlidir. Öte yandan, dava konusu kural uyarınca Bakanlığa tanınan yetki, kamulaştırma işlerinin yanında planlama, projelendirme ve yapım işlerini de kapsamakta iken, 2942 sayılı Kanun'un 15. maddesinde ise sadece kamulaştırma işlerinden söz edilmiştir. Dolayısıyla her iki kuralın kapsamı birbirinden farklı olduğundan, bir yetki çatışmasından söz edilmesi mümkün değildir.

Meslek kuruluşlarının özerkliği ilkesi, bir meslek kuruluşu olarak TMMOB'ne, idarelerce yapılacak planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma işlerinde görevlendirilecek bilirkişilerin niteliklerini belirleme hak ve yetkisini vermemektedir. Meslek mensubundan hizmet alan idareler, hizmetin gereklerini dikkate alarak, görevlendirecekleri bilirkişilerin hangi nitelikleri haiz olması gerektiğini serbestçe belirleyebilirler. Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün, kamu idarelerince yapılacak planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma işlerinde görevlendirilecek bilirkişilerin niteliklerini ve mesleki yeterliliklerini belirlemesi, bu bilirkişilerin bağlı olduğu meslek kuruluşunun (TMMOB) özerkliğine veya görev alanına müdahale niteliği taşımaz.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. ve 135. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

13- KHK'nin 12. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (ı) Bendinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, temel ilkeleri ve çerçevesi kanunla belirlenmeden mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlama yetkisinin Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne verilmesinin meslek kuruluşlarının özerkliğini ortadan kaldırdığı gibi yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine de aykırılık oluşturduğu, ayrıca kanunda açıkça hangi işlemlerin denetime tabi olduğu belirlenmeden Bakanlığa genel denetim yetkisi verilmesinin vesayet yetkisini aştığı belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 6., 7., 87. ve 135. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kural ile Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne, Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlama ve bunları denetleme görevi verilmiştir.

KHK'nin 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan " *mimarlık, mühendislik, ...* ' ibaresi için açıklanan gerekçeler bu kural yönünden de geçerlidir.

Anayasa'nın 135. maddesine göre, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının özerkliği, merkezî idareden bağımsız olarak karar ve yürütme organlarını seçebilme, ilgili mesleki faaliyetlerle sınırlı olmak üzere üyelerini ve örgütlerini bağlayıcı karar alma ve uygulama, meslek mensuplarının uyacağı ilke ve kuralları belirleme ve üyeleri hakkında disiplin tedbirleri uygulama hak ve yetkisini içermektedir.

Dava konusu kuralla, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne tanınan düzenleme ve denetleme yetkisi, Bakanlığın görev alanına giren konularla sınırlandırılmıştır. Yapılan bu düzenleme, merkezî idarenin meslek kuruluşlarının Anayasa'nın 135. maddesinde çerçevesi çizilen özerkliğine müdahale biçiminde anlaşılabilir.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 7. ve 135. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 6. ve 87. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

14- KHK'nin 16. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendinde Yer Alan "hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları" ve "ve yeni fiyat anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek." İbarelerinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, mesleki deneyim ve uzmanlık sahibi teknik elemanlardan oluşan ve kararlarıyla yapım işlerine yön veren bir kuruluş olan Yüksek Fen Kurulunun, tarafları bağlayacak şekilde ve kesin olarak fiyat tespit etmesinin, yüklenicilerin yargı yoluna başvurma hakkını ortadan kaldırdığı belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2., 9., 36. ve 125. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kuralla, Yüksek Fen Kuruluna, kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıklarında tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etme görevi verilmiştir.

Kural olarak kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmeti işlerinde, ihale sonucu akdedilen sözleşmede belirlenen fiyatlar geçerli olmakla birlikte ihale sürecinde önceden öngörülemeyen ve ihale konusu işle bütünlük taşıyan bazı ek iş kalemlerinin ortaya çıktığı durumlarda, sözleşmede yer almayan iş kalemi için yeni bir fiyat tespit edilmesi gerekmektedir. Dava konusu kuralla yeni iş kalemi için ödenmesi gereken fiyatın tespitinde idare ile yüklenicinin anlaşamaması durumunda bu fiyatı tespit yetkisi Yüksek Fen Kuruluna verilmiş ve Yüksek Fen Kurulunun bu yöndeki kararlarının tarafları bağlayıcı ve kesin olması öngörülmüştür.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Anayasa'nın 125. maddesinin birinci fıkrasında, *'İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır'* kuralına yer verilmiş, hak arama hürriyetini düzenleyen 36. maddesinin birinci fıkrasında ise *'Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.'* denilmiştir.

Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik bir hukuk devleti olduğunu vurgularken, Devlet içinde tüm kamusal yaşam ve yönetimin yargı denetimine bağlı olmasını amaçlamıştır. Yargı denetimi demokratik hukuk devletinin *'olmazsa olmaz'* koşuludur. Anayasa'nın *'İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.'* kuralıyla benimsediği husus da etkili bir yargısal denetimdir. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama veya işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin, zararını giderebilmesinin en etkili ve güvenceli yolu, yargı mercileri önünde dava hakkını kullanabilmesidir. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı tanınması hak arama özgürlüğünün de bir gereğidir.

Yüksek Fen Kurulunun, kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları hakkındaki kararlarının kesinliği, yargısal anlamda bir kesinlik olmayıp idari kesinliktir. Kanun koyucu, yargılama süreçlerinin uzunluğunu dikkate alarak, kamu yatırımlarının taraflar arasındaki uzun süreli fiyat anlaşmazlıkları nedeniyle sürüncemede kalmasını önlemek amacıyla, yeni iş kaleminin gerektirdiği fiyatın doğrudan mahkeme tarafından belirlenmesi yerine bu konudaki kararın öncelikle idari bir organ olan Yüksek Fen Kurulunca verilmesini öngörmüştür. Yüklenici, Yüksek Fen Kurulunun belirlediği fiyatı esas alarak işi yürütmek zorunda olmakla birlikte, yüklenicinin belirlenen fiyatı yeterli bulmaması durumunda usulüne uygun olarak uyuşmazlığı yargı mercilerine taşımasına ve hakkını yargı mercileri önünde aramasına herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2., 36. ve 125. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 9. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

15- KHK'nin Geçici 3. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, kuralın kamu yararının gerektirdiği zorunluluk nedeniyle değil, sadece mevcut idarecileri görevden almak ve kadrolaşmak amacıyla getirildiği, bu hükümlerle görevleri sona erdirilerek bakanlık müşaviri ve araştırmacı unvanlı kadrolara atanan kişilerin ücretleri dondurularak kazanılmış haklarının ihlal edildiği, idari bir işlemle yapılması gereken görevden alma işleminin kanun ile yapıldığı ve bu yolla dava açma hakkının engellendiği, statüleri farklı olan birçok kamu görevlisi arasında hiçbir ayırım gözetilmeksizin tümünün bakanlık müşaviri kadrosuna atanmasının eşitlik ilkesiyle bağdaşmadığı belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2., 10., 36. ve 125. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

KHK'yle Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı kaldırılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kurulmuştur. Kaldırılan Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yürütülen hizmetler ile Çevre ve Orman Bakanlığınca yürütülen çevre koruma hizmetleri, yeni kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde oluşturulan birimlere; Çevre ve Orman Bakanlığınca yürütülen ormanların korunmasına ilişkin hizmetler ise 645 sayılı KHK ile kurulan Orman ve Su İşleri Bakanlığına devredilmiştir. KHK'nin geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının kaldırılması sonucu açığa çıkan yönetici personelin durumu düzenlenmektedir. Buna göre, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilen birimlerinde görev yapan bazı üst düzey kamu görevlilerinin bu görevlerinin sona ermesi ve Bayındırlık ve İskân İl Müdürü Yardımcısı unvanlı kadrolarda bulunanların araştırmacı, diğerlerinin ise bakanlık müşaviri kadrolarına halen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılmaları öngörülmektedir. İl Çevre ve Orman Müdürü kadrosunda bulunanlardan Orman ve Su İşleri Bakanlığı bakanlık müşavirliği kadrosuna atananlar ile İl Çevre ve Orman Müdür Yardımcısı kadrosunda bulunanlardan Orman ve Su İşleri Bakanlığı araştırmacı kadrosuna atananlardan Çevre ve Şehircilik Bakanı ile Orman ve Su İşleri Bakanı arasında yapılacak protokolle uygun görülenlerin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bakanlık müşaviri ve araştırmacı kadrolarına mevzuattaki atama sınırlamalarına bağlı olmaksızın atanabilmelerine olanak sağlanmıştır. Bu madde uyarınca ihdas edilen bakanlık müşaviri ile araştırmacı kadrolarının herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılacakları belirtilmiştir. Diğer taraftan geçici 3. maddenin (5) numaralı fıkrasıyla bakanlık müşaviri ve araştırmacı kadrolarına atananların eski mali haklarının korunması ve kendi istekleri ile başka kadro veya kurumlara geçişlere fark ödenmesinin sona ermesi öngörülmüştür.

Anayasa'nın 2. maddesindeki '*hukuk devleti*' ilkesi gereğince, yasama işlemlerinin kişisel yararları değil kamu yararını gerçekleştirmek amacıyla yapılması zorunludur. Bir kuralın Anayasa'ya aykırılık sorunu çözümlenirken '*kamu yararı*' konusunda Anayasa Mahkemesinin yapacağı inceleme yalnızca kanunun kamu yararı amacıyla yapılıp yapılmadığı ile sınırlıdır.

Kanun ile kamu yararının gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini denetlemenin anayasa yargısıyla bağdaşmayacağı, bunun kanun koyucunun takdirinde olduğu açıktır.

KHK'nin genel gerekçesinde, ülke nüfusunun üçte ikisinin kentlerde birikmesinin yol açtığı çarpık kentleşme, planlama ve çevresel sorunların üstesinden gelinebilmesi için, yerleşme, yapılaşma ve çevre konularında yeni kurumsal yapılanma ve mevzuat düzenlemelerinin yapılması zorunluluğuna vurgu yapılmıştır. Genel gerekçeden, kanun koyucu tarafından, kentleşme ve çevre hizmetlerinin tek bir bakanlık çatısı altında toplanması durumunda bu sorunların çözümünde daha iyi sonuçlara ulaşılabileceği değerlendirilerek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kurulduğu anlaşılmaktadır. Kanun koyucunun amacının kamu yararını sağlamaya dönük olduğu konusunda kuşku yoktur. Bunun ötesinde yapılan somut düzenlemenin bu amaçları etkin bir şekilde gerçekleştirmeye elverişli olup olmadığı yönündeki bir değerlendirme anayasallık denetiminin kapsamı dışındadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesinin temel gereklerinden birisi kazanılmış haklara saygı gösterilmesidir. Kazanılmış haklara saygı, hukuk güvenliği ilkesinin bir sonucudur. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haktır. Dava konusu kuralda kişilerin bulunduğu statülerden doğan, tahakkuk etmiş ve kendileri yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haklara yönelik bir düzenleme öngörülmediğinden kazanılmış hakları ihlal eden bir müdahale söz konusu değildir. Bu kişilerin yeni atandıkları kadrodaki mali haklarının (ücret ve özel hizmet tazminatı toplamının), mevcut kadrolarındakine göre daha düşük olması halinde yeni kadrolarındaki gelirlerine eşitleninceye kadar aradaki farkın ödenmesi öngörülmektedir. Bu nedenle maddede sayılan görevlerde bulunanların görevlerine son verilerek aynı dereceli bakanlık müşavirliği ve araştırmacı unvanlı kadrolara atanmalarını öngören kuralın kazanılmış hakları ihlal ettiği söylenemez.

Diğer taraftan, dava konusu kuralla tek bir kişi hakkında bireysel nitelikte bir yürütme işlemi tesis edilmeyip, aksine genel ve soyut bir kural getirilmektedir. Soyut bir kuralın gerçekte tek bir kişiyi ya da sınırlı sayıda kişiyi ilgilendiriyor olması onun soyut niteliğini ortadan kaldırmaz. Bireysel nitelikte bir işlemde söz edilebilmesi için somut olarak bir kişinin hukuki durumunda değişiklik yapan bir irade açıklamasının bulunması gerekir. Dava konusu kuralla doğrudan somut bazı kişilerin hukuki durumunda değişiklik yapılmasına yönelik bir irade açıklamasında bulunulmadığından bireysel işlemin varlığından söz edilemez. Kuralda belirtilen kadrolarda görev yapan kişilerin hukuki durumlarının düzenlemenin sonucundan etkilenmiş olması, bu sonucu değiştirmez.

Ayrıca dava konusu kuralla, kaldırılan Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının bazı kadrolarında görev yapan kamu görevlilerinin bakanlık müşaviri ve araştırmacı kadrolarına atanmış sayılmalarının öngörülmesi, anılan bakanlıkların kaldırılması sonucu ortaya çıkan hukuki ve fiili zorunluluklar nedeniyledir. Buna göre söz konusu işlemin sebep unsuru, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının kaldırılması olup yürürlükte bulunan kanunlara dayanılarak ve kamu görevlisinin öznel durumu dikkate alınarak idarece tesis edilen naklen atama işlemlerinden tamamen farklıdır. Söz konusu hukuki ve fiili zorunluluklar nedeniyle kazanılmış haklar korunarak başka kadrolara atama yapılması, kanun koyucunun takdir alanı içindedir.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2., 36. ve 125. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 10. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

V- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

29.6.2011 günlü, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin:

A) 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'nun iptal edilmesi halinde dayanaksız hale geleceği yönünden ileri sürülen iptal istemi, 29.11.2012 günlü, E.2011/100, K.2012/191 sayılı kararla reddedildiğinden, Kararname'nin tümünün yürürlüğünün durdurulması isteminin REDDİNE,

B) Kapsam yönünden;

1- 1. maddesi, 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b), (ç), (e), (f) ve (ğ) bentleri dışında kalan bölümü, 3., 4., 5., 6. maddeleri, 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (j) bendi dışında kalan bölümü ile (2) ve (3) numaralı fıkraları, 8. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının (ğ), (ı), (j) (k) ve (l) bentleri dışında kalan bölümü, 9. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (f), (ğ), (ı), (i) ve (k) bentleri dışında kalan bölümü, 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e) ve (h) bentleri, 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendi dışında kalan bölümü, 13. maddesi, 14. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları, 15. maddesi, 16. maddesinin (4) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35. maddeleri, 36. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 37. maddesinin (17) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, geçici 1., geçici 2. maddeleri, geçici 3. maddesinin (6) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, geçici 4., geçici 5., 38., 39. maddeleri ile eki (I) Sayılı Cetvel, (1), (2) ve (3) sayılı listelere yönelik iptal istemleri, 29.11.2012 günlü, E.2011/100, K.2012/191 sayılı kararla reddedildiğinden, bu maddelere, fıkralara, bentlere, bölümlere, cetvele ve listelere ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

2- 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b), (ç), (e), (f) ve (ğ) bentleri,

3- 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (j) bendi,

4- 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ğ), (ı), (j), (k) ve (l) bentleri,

5- 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b), (c) (ç), (d), (f), (ğ), (ı), (i) ve (k) bentleri,

6- 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c), (ç), (f), (g) ve (ğ) bentleri ile (2) numaralı fıkrası,

7- 11. maddesi,

8- 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendi,

9- 16. maddesinin (4) numaralı fıkrası,

10- 37. maddesinin (17) numaralı fıkrasıyla, 3.6.2011 günlü, 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 35. maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik,

11- Geçici 3'üncü maddesinin (6) numaralı fıkrası,

hakkında, 29.11.2012 günlü, E.2011/100, K.2012/191 sayılı kararla karar verilmesine yer olmadığına karar verildiğinden, bu maddeye, fıkralara, bentlere, cümleye ve değişikliğe ilişkin yürürlüğün durdurulması istemi hakkında **KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA**,

C) Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası yönünden;

1- 1. maddesi, 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b), (ç), (e), (f) ve (ğ) bentleri dışında kalan bölümü, 3., 4., 5., 6. maddeleri, 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (j) bendi dışında kalan bölümü ile (2) ve (3) numaralı fıkraları, 8. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının (ğ), (ı), (j), (k) ve (l) bentleri dışında kalan bölümü, 9. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının (b), (c), (ç), (d),

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

(f), (ğ), (ı), (i) ve (k) bentleri dışında kalan bölümü, 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e) ve (h) bentleri, 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendi dışında kalan bölümü, 13. maddesi, 14. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları, 15. maddesi, 16. maddesinin (4) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35. maddeleri, 36. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 37. maddesinin (17) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, geçici 1., geçici 2. maddeleri, geçici 3. maddesinin (6) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, geçici 4., geçici 5., 38., 39. maddeleri ile eki (I) Sayılı Cetvel, (1), (2) ve (3) sayılı listelere yönelik iptal istemleri, 29.11.2012 günlü, E.2011/100, K.2012/191 sayılı kararla reddedildiğinden, bu maddelere, fıkralara, bentlere, bölümlere, cetvele ve listelere ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

2- 14. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarına ilişkin iptal hükmünün yürürlüğe girmesinin ertelenmesi nedeniyle, bu fıkraların YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE,

D) İçerikleri itibariyle Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen;

1- 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan "*imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak* " ibaresine,

b- (a) bendinin "*Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak.*" bölümüne,

2- 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan "*ve çevre düzeni planlarını*" ibaresine,

b- (c) bendinin "*Havza ve bölge bazındaki çevre düzeni planları da dâhil her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek,*" bölümüne,

c- (f) bendine,

d- (h) bendinde yer alan "*ilgili idareler tarafından Bakanlıkça verilen süre içinde yapılmayan il çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, resen onaylamak.*" İbaresine,

e- (i) bendinde yer alan "*tespit etmek*" ibaresine,

f- (i) bendine,

3- 7. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "*büyükşehir olmayan illerde ise Bakanlık*" ibaresine,

4- 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının, (a) bendinde yer alan "*mevzuatı hazırlamak*", (c) bendinde yer alan "*ve ilgili mevzuatı hazırlamak*.", (i) bendinde yer alan "*ve mevzuat oluşturmak*." ibarelerine,

5- 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının, (a) bendinde yer alan "*mimarlık, mühendislik*", "ibaresi ile (d) ve (ı) bentlerine,

6- 16. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "*hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları*", "*ve yeni fiyat anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek*." ibarelerine,

7- Geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasına,

yönelik iptal istemleri, 29.11.2012 günlü, E.2011/100, K.2012/191 sayılı kararla reddedildiğinden, bu fıkralara, bölümlere, bentlere ve ibarelere ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

29.11.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VI- İPTAL HÜKMÜNÜN YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında, '*Kanun, kanun hükmünde kararname ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.*' denilmekte, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanmaktadır.

29.6.2011 günlü, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 14. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının iptal edilmeleri nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu maddelere ilişkin iptal hükmünün, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

VII- SONUÇ

29.6.2011 günlü, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin:

A) 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'na yönelik iptal istemi, 27.10.2011 günlü, E. 2011/60, K. 2011/147 sayılı kararlar reddedildiğinden, Kararname'nin tümüne yönelik iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B) 1- 1. maddesi, 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b), (ç), (e), (f) ve (ğ) bentleri dışında kalan bölümü, 3., 4., 5., 6. maddeleri, 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (j) bendi dışında kalan bölümü ile (2) ve (3) numaralı fıkraları, 8. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının (ğ), (i), (j) (k) ve (l) bentleri dışında kalan bölümü, 9. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (f), (ğ), (i), (i) ve (k) bentleri dışında kalan bölümü, 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e) ve (h) bentleri, 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendi dışında kalan bölümü, 13. maddesi, 14. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları, 15. maddesi, 16. maddesinin (4) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35. maddeleri, 36. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 37. maddesinin (13), (14), (15), (16) ve (17) numaralı fıkraları dışında kalan bölümü, geçici 1., geçici 2. maddeleri, geçici 3. maddesinin (6) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, geçici 4., geçici 5., 38., 39. maddeleri ile eki (I) Sayılı Cetvel'i, (1), (2) ve (3) sayılı listeleri, 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olduğundan Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu maddelere, fıkralara, bentlere, bölümlere, cetvele ve listelere ilişkin iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

2- 37. maddesinin (13), (14), (15) ve (16) numaralı fıkraları, 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olduğundan Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu fıkralara ilişkin iptal isteminin REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

3- 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (b) ve (ç) bentleri, 8.8.2011 günlü, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu bentlere ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

b- (e) bendi, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle bentte yer alan '*özel ihtisas işleri hariç*' ibaresinden sonra gelmek üzere '*talepleri halinde*' ibaresi eklenerek değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu bende ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

c- (f) ve (ğ) bentleri, 16.5.2012 günlü, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu bentlere ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

4- 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (j) bendi, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 4. maddesiyle bentde yer alan 'kamu yatırımları,' ibaresinden sonra gelmek üzere 'mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapı,' ibaresi eklenerek değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu bende ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

5- 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (ğ), (ı), (j) ve (l) bentleri, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 5. maddesiyle değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu bentlere ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

b- (k) bendi, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 5. maddesiyle bentde yer alan 'ölçütleri belirlemek' ibaresinden sonra gelmek üzere ', uygulanmasını sağlamak' ibaresi eklenerek değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu bende ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

6- 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (b), (c) ve (i) bentleri, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 6. maddesiyle değiştirildiğinden,

b- (ç), (d), (f), (ğ) ve (k) bentleri, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 6. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından,

konusu kalmayan bu bentlere ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

c- (ı) bendinde yer alan ', tespit ve kalite ölçütlerini' ibaresi, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 6. maddesiyle 've analiz ölçütlerini belirlemek,' şeklinde değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu bende ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

7- 10. maddesinin;

a- (1) numaralı fıkrasının;

aa- (c) bendi, 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile değiştirildiğinden,

bb- (ç) bendi, 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile yürürlükten kaldırıldığından,

cc- (f), (g) ve (ğ) bentleri, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından,

b- (2) numaralı fıkrası, 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile yürürlükten kaldırıldığından,

konusu kalmayan bu bentlere ve fıkraya ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

8- 11. maddesi, 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendiyle başlığı ile birlikte değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu maddeye ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

9- 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendi, 6306 sayılı Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile yürürlükten kaldırıldığından, konusu kalmayan bu bende ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

10- 16. maddesinin (4) numaralı fıkrasının birinci cümlesi, 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 11. maddesiyle değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu fıkra ile ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

11- 37. maddesinin (17) numaralı fıkrasıyla, 3.6.2011 günlü, 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 35. maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik, 10.11.2011 günlü, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından, konusu kalmayan bu fıkra ile ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

12- Geçici 3'üncü maddesinin (6) numaralı fıkrası, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle, 27.6.1989 günlü, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Ek Madde 12'nin (1) numaralı fıkrasının (p) bendiyle yürürlükten kaldırıldığından, konusu kalmayan bu fıkra ile ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

C) 1- 1. maddesi, 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b), (ç), (e), (f) ve (ğ) bentleri dışında kalan bölümü, 3., 4., 5., 6. maddeleri, 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (j) bendi dışında kalan bölümü ile (2) ve (3) numaralı fıkraları, 8. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının (ğ), (i), (j) (k) ve (l) bentleri dışında kalan bölümü, 9. maddesinin, (1) numaralı fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (f), (ğ), (i), (i) ve (k) bentleri dışında kalan bölümü, 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e) ve (h) bentleri, 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (e) bendi dışında kalan bölümü, 13. maddesi, 14. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları, 15. maddesi, 16. maddesinin (4) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35. maddeleri, 36. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 37. maddesinin (17) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, geçici 1., geçici 2. maddeleri, geçici 3. maddesinin (6) numaralı fıkrası dışında kalan bölümü, geçici 4., geçici 5., 38., 39. maddeleri ile eki (I) Sayılı Cetvel, (1), (2) ve (3) sayılı listelerin, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu maddelere, fıkralara, bentlere, bölümlere, cetvele ve listelere ilişkin iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

2- a- 14. maddesinin (3) numaralı fıkrasının,

b- 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının,

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Haşim KILIÇ, Alparslan ALTAN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Muammer TOPAL'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

3- 14. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının iptal edilmeleri nedeniyle, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 30.3.2011 günlü, 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu fıkralara ilişkin

İPTAL HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ALTI AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE,

D) İçerikleri itibariyle Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen;

1- 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan "imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak " ibaresinin,

b- (a) bendinin " Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak.' bölümünün,

2- 7. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan "ve çevre düzeni planlarını" ibaresinin,

b- (c) bendinin 'Havza ve bölge bazındaki çevre düzeni planları da dâhil her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, " bölümünün,

c- (f) bendinin,

d- (h) bendinde yer alan "ilgili idareler tarafından Bakanlıkça verilen süre içinde yapılmayan il çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, resen onaylamak.' ibaresinin,

e- (i) bendinde yer alan " tespit etmek" ibaresinin,

f- (i) bendinin,

3- 7. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "büyükşehir olmayan illerde ise Bakanlık" ibaresinin,

4- 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan " mevzuatı hazırlamak, " ibaresinin,

b- (c) bendinde yer alan " ve ilgili mevzuatı hazırlamak.' ibaresinin,

c- (i) bendinde yer alan "ve mevzuat oluşturmak.' ibaresinin,

5- 12. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a- (a) bendinde yer alan "mimarlık, mühendislik, " ibaresinin,

b- (d) ve (i) bentlerinin,

6- 16. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları" ve "ve yeni fiyat anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek.' ibarelerinin,

7- Geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının,

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA, 29.11.2012 gününde karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Serruh KALELİ

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Zühtü ARSLAN

KARŞIOY YAZISI

29.6.2011 günlü, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 14. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları çoğunluk kararıyla Anayasa'nın 91. maddesine aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

644 sayılı KHK'nin 4. maddesinin 1'inci fıkrasında Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının görevleri sayılmış; 2. fıkrasında birinci fıkrada ve diğer mevzuatta verilen görevleri yapmak üzere Başkanlıkta müfettiş istihdam edileceği belirtilmiş; iptaline karar verilen 3. fıkrasında ise müfettiş yardımcılarının giriş ve yeterlik sınavlarının usul ve esaslarının, müfettişliğe yükselmelerinin, görev, yetki ve sorumluluklarının, Başkanlığın çalışma usul ve esasları ile diğer hususların yönetmelikle belirleneceği kurala bağlanmıştır.

KHK'nin 36. maddesi ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde 'çevre ve şehircilik uzmanı' ve 'çevre ve şehircilik uzman yardımcılığı' adı altında personel çalıştırılmasına olanak tanımakta ve bu kadroya atama yapılmasının usul ve esaslarını düzenlemektedir.

6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a-3) bendinde, kanunun amaçlarından birinin kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenerek, mevcut bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek olduğu belirtilmiş ve aynı Kanun'un 2'nci fıkrasında da ilgili kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılabileceği belirtilmiştir.

KHK'nin 14. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile Bakanlığa bağlı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının kurulması ve bu birimde çalışmak üzere 'müfettiş yardımcılığı' kadrosunun ihdas edilmesi, 36. maddesi ile de 'çevre ve şehircilik uzmanı' ve 'çevre ve şehircilik uzman yardımcılığı' kadrolarının oluşturulması teşkilat ve kadroların belirlenmesine ilişkin bir husus olduğundan Yetki Kanunu'na aykırılık bulunmamaktadır.

Kamu görevlilerinin kadrolarının ve bu kadrolara atanacak kişilerde bulunması gereken niteliklerin de kanunla düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak, kamu görevlisi olarak atanacak kişilerle ilgili tüm ayrıntıların sadece yasayla düzenlenmesi gerektiği ve bu konuda idari düzenlemeler yapılmasının Anayasa'nın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı düşeceği iddiası yerinde değildir. Anayasa'nın bir maddesinin yasayla düzenleneceğini öngördüğü bir konunun, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile doğrudan ilgili olmadıkça, ya da KHK ile düzenlenemeyeceği Anayasa'da özel olarak belirtilmedikçe KHK ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırı değildir.

Anayasa'nın 70. maddesine göre, 'her Türk kamu hizmetine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez'. Maddede Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin görevin gerektirdiği nitelikler dışında, dil, din, mezhep, renk, siyasi düşünce, cinsiyet ve benzeri ayırım gözetilmeksizin kamu hizmetlerine girme hakkına sahip buldukları belirtilmiştir. Böylece 'kamu hizmetlerine girme hakkı' siyasi hak ve ödevler kapsamında, vatandaşlık bağına bağlı olarak kullanılabilir bir hak olarak düzenlenmiştir. Düzenlemenin temel hakka ilişkin niteliği bundan ibarettir. Yoksa, bunun dışında kamu görevlerine giriş, atanma, görev değişikliğine ilişkin tüm düzenleme ve uygulamaların temel hakkın düzenlenmesi ve 91. madde anlamında yasak alan kapsamında görülmesi yerinde değildir.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevlerin kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Anayasanın belirtilen bölümlerinde birçok temel hak ve özgürlük düzenlenmiş bulunmaktadır. Söz konusu temel hak ve özgürlüklerin kapsama alanları ve ilgili oldukları

hususlar geniş bir biçimde yorumlandığında KHK'lerle yapılacak tüm düzenlemelerin bu hak ve özgürlüklerle bağlantılarının bulunduğu ileri sürülebilecektir. Böyle bir yorumdan hareket edilmesi halinde yasak alan kapsamı oldukça genişleyecek ve KHK ile düzenlenebilecek alan kalmayacaktır. Nitekim Anayasa Mahkemesinin, 6.1.1987 günlü, E:1986/15 ve K:1987/1 sayılı kararında, dolaylı biçimde kişi hak ve özgürlüklerini ilgilendirmeyecek bir düzenleme düşünmenin oldukça güç olduğu, bu nedenle de dolaylı bir ilginin varlığına dayanılarak sonuca gitmenin isabetli sayılamayacağı belirtilmiştir. Buna göre, yasak alanın kapsamının, temel hak ve özgürlüklerle doğrudan ilgili düzenlemeleri kapsayacak, dolaylı olarak ilgili düzenlemeleri ise kapsam dışında bırakacak şekilde belirlenmesi gerekir.

Anayasa Mahkemesi, 16.5.1989 günlü, E:1989/4 ve K:1989/24 sayılı kararında, 3.11.1988 günlü, 347 sayılı '233 Sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin Genel Müdür olarak atanabilmek için, 'yükseköğrenim görmüş olmak, dört yılı kamuda, altı yılı özel sektörde geçmek şartıyla en az on yıl hizmeti bulunmak, kamu hizmeti bulunmayanlarda ise özel sektörde asgari onbeş yıl çalışmış olmak, Genel müdürlük görevini yerine getirebilecek yetenek, bilgi ve tecrübeye sahip olmak" şartlarını getiren 1. maddesine yönelik iptal istemini reddetmiştir.

Anayasa'nın 91'inci maddesi kapsamına giren alanlarda düzenleme yapılmış olmasından söz edilebilmesi için 91'inci maddede belirtilen hak ve alanlarla ilgili doğrudan bir düzenleme yapılmış olması gerekir.

İptaline karar verilen kurallarda Yetki Kanunu kapsamında ilgili kurumda ilk defa müfettiş yardımcılığı ile Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcılığı kadroları oluşturulduğundan, zorunlu olarak bu kadrolara girişin koşulları da düzenlenmiştir. Bu nedenle anılan kuralların Anayasa'nın 91'inci maddesinde belirtilen yasak alana ilişkin düzenlemeler içerdiğinden söz etmek mümkün değildir.

Belirtilen nedenlerle, itiraz konusu kurallara yönelik iptal isteminin reddine karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle kuralın iptaline yönelik çoğunluk görüşüne katılmadık.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

KARŞIOY GEREKÇESİ

1- 8.8.2011 Günlü, 648 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Etkilediği Kurallar Yönünden:

29.6.2011 günlü, 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK)'nin bazı maddelerinin iptali istemiyle 26.8.2011 tarihinde açılan davadan sonra, anılan KHK'de 648 sayılı KHK ile yapılan değişikliklerin, ilgili oldukları dava konusu kuralların tümünü etkilediği gerekçesiyle bu maddeler hakkındaki incelemenin esasına girilmesine gerek görülmeyle 'karar verilmesine yer olmadığı' yolunda karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesine yapılan iptal başvurularının konusunu oluşturan kuralların tümüyle yasal değişikliğe uğramaları halinde, iptal davalarının doğrudan soyut norm denetimine ilişkin oldukları da gözetildiğinde, söz konusu başvurular hakkında esastan karar verilmesinde, hukuki yarar bulunmamakta ise de yapılan değişikliğin, dava konusu kuralın bir bölümüne yönelik olması ve özünü de etkilememesi durumunda, kalan bölüm hakkında incelemenin sürdürülmesi gerekir. Aksi halde dava konusu kurallarda, daha sonraki yasal düzenlemelerle yapılacak en küçük değişiklikler o kuralların, iptal davası yoluyla Anayasal denetiminin engellenmesi sonucunu doğurur. Böyle bir sonucu, Anayasa yargısının amacı ve işleviyle bağdaştırmak olanaksızdır.

Açıklanan nedenlerle 644 sayılı KHK'nin, tümü değiştirilmeyerek sadece bazı bölüm, ibare ve sözcüklerinde değişiklik veya ekleme yapılan kurallarının, kalan bölümlerinin Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılarak esas hakkında karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

2- 6223 Sayılı Yetki Kanunu'nun Kapsamı Yönünden :

Dava konusu 644 sayılı KHK'nin 37. maddesinin (13), (14) ve (15) numaralı fıkralarıyla 10.10.1984 günlü, 3056 sayılı Yasa'da; 16. maddesiyle de 21.4.2005 günlü, 5335 sayılı Yasa'da değişiklik yapılarak bazı görevlerle ilgili olarak yapılacak ödemelere ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

Anayasa'nın 91. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, yetki kanununda çıkarılarak KHK'nin, amacının, kapsamının, ilkelerinin, kullanma süresinin ve süresi içinde birden fazla KHK çıkarılıp çıkarılamayacağı gösterilmesi gerekir. Buna göre bir KHK'nin Anayasa'ya uygun olduğunun kabulü öncelikle dayandığı yetki yasasının kapsamı içinde kalmasına bağlıdır.

6.4.2011 günlü 6223 sayılı Yetki Yasası'nın 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının kamu personeliyle ilgili (b) bendi ile (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde, kamu personelinin mali haklarıyla ilgili düzenleme yapmak konusunda Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisi verilmemiştir. Bu durumda, dayandığı Yetki Yasasının kapsamı dışında kalan dava konusu KHK kuralı Anayasa'ya aykırıdır; iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

3- Diğer Kurallar Yönünden :

Dava konusu 644 sayılı KHK'nin iptal istemi reddedilen kurallarının, idarenin KHK'ler konusundaki yetkisinin sınırlı olup, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesiyle bağdaşmayacak

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

biçimde geniş bir düzenleme yetkisi kullanamayacağına ilişkin E:2011/113, K:2012/108 sayılı karardaki karşıoy gerekçesi doğrultusunda iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

DEĞİŞİK GEREKÇE

6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 'kamu kurum ve kuruluşlarında **istihdam edilen** memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği arttırmak üzere, bunların atanma, nakil, görevlendirme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına' ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere, Bakanlar Kurulu'na Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermektedir.

644 sayılı KHK'nin 14. maddesinin (3) numaralı fıkrası ve 36. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları memuriyet statüsüne alınmaya ilişkin bir düzenleme niteliğindedir. Oysa yukarıda ifade edildiği üzere 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun belirtilen hükmü salt 'istihdam edilen' kamu görevlileri bakımından bir düzenleme yapılabilmesi konusunda yetki vermektedir. Diğer bir deyişle, söz konusu kurallar Yetki Kanunu kapsamı dışında kalmakta ve bu mahiyeti itibarıyla de Anayasa'nın 91. maddesine aykırı düşmektedir.

Açıklanan nedenle, anılan kuralın iptaline bu gerekçeyle katılıyoruz.

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Burhan ÜSTÜN

KARŞIOY YAZISI

29.6.2011 günlü, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinin (13), (14), (15) ve (16) numaralı fıkraları, 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da

Esas Sayısı : 2011/100
Karar Sayısı : 2012/191

özlük hakları düzenlenmiş olan bazı kamu görevlilerinin özlük haklarına ilişkin yeni hükümler içermektedir.

644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin dayanağı olan 6223 sayılı Yetki Kanunu'nda kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına ilişkin olarak değişiklikler ve yeni düzenlemeler yapılması için KHK çıkarma yetkisi verilmiş ise de, bu kişilerin özlük hakları ile ilgili düzenleme yapmak yetkisi verilmemiştir.

Anayasa'nın 91. maddesinde yer alan kanun hükmünde kararname çıkartmak yetkisi, anılan madde gereğince, ancak yetki kanununa uygun olarak kullanılabilir. İptal istemine konu kurallar yetki kanununa dayanmadıklarından, Anayasa'nın 91. maddesine aykırıdırlar. İptalleri gerekir.

Üye
Osman Alifeyyaz
PAKSÜT